

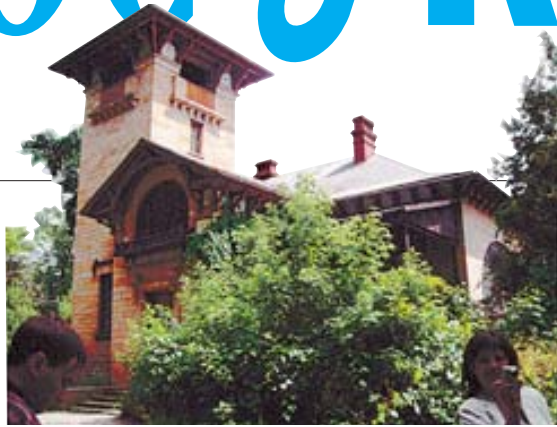
ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Культура

«Бог танцю»
провів
ювілейний вечір
у Донецьку

▶ СТОР. 9

Історія Таємнича садиба
Казимира Людвіговича

▶ СТОР. 12

Світлим рядком

Від лаборанта
до ректора

▶ СТОР. 13

№ 188 (4938)

П'ЯТНИЦЯ, 8 ЖОВТНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Привітання
Голови Верховної
Ради Володимира
ЛИТВИНА юристам
України

Щиро вітаю з професійним святом — Днем юриста. Відзначенням цього свята на особливий суспільний рівень підносяться поняття Законності й Права, стверджується непохитність цінностей демократії, прав і свобод людини і громадянина. Це свято засвідчує виняткової важливості й відповідальності суспільний статус людей, чия професія стала однією з найбільш затребуваних в Українській державі в період її становлення і розбудови. І сьогодні, попри всі часові коливання запитів щодо тих чи інших спеціалістів, потреба у фахових юристах у публічній, соціальній та економічній сферах відносин в Україні залишається незмінно високою.

▶ СТОР. 11

Словаки підтримують наші євроінтеграційні прагнення

Президент Словаччини Іван Гашипарович підтримав пропозицію Голови Верховної Ради Володимира Литвина активізувати залучати нашу державу до роботи «Вишеградської четвірки» (угруповання чотирьох центральноєвропейських країн: Польщі, Чехії, Угорщини і Словаччини).

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у середу зустрівся з Президентом Словачкої Республіки Іваном Гашипаровичем.

▶ СТОР. 3

Закон про уряд узгодили з Конституцією редакції 1996 року

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 7 жовтня
Учора Верховна Рада ухвалила закон про Кабінет Міністрів. За це рішення проголосувало 252 депутати, зокрема, 175 «регіоналів», чотири БЮТівці, п'ять нунсівців, 27 комуністів, 20 депутатів з Блоку Литвина і 21 позафракційний. Проект закону про Кабмін із трибуни Верховної Ради представив міністр юстиції Олександр Лавринович. Він наголошував, що документ потрібно ухвалити для приведення законодавства у відповідність до Конституції 1996 року.

Урядовець запропонував народним депутатам не затягувати ухвалення законопроекту і вже в четвер ухвалити його в цілому. Однак таку можливість жорстко розкритикували депутати від опозиції. Анатолій Гриценко, приміром, наголосив, що проект змін, запропонований урядом, містить десятки поправок, які не стосуються зміни Конституції, а спрямовані лише на концентрацію влади в руках Президента і Кабміну. Протизаконною також депутат назвав пропозицію голосувати про проект змін в цілому.

▶ СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші фото з цієї події шукайте у фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

ПОДІЇ

Кабмін занизив борг із ПДВ?

Борг уряду з відшкодування ПДВ набагато перевищує заявлені 3 мільярди гривень, прострочені понад два місяці. Загальна сума ПДВ, підтверджена перевіркою, на початок жовтня становила 9,1 млрд. грн., ще 10 мільярдів перевіряються, повідомляє «Коммерсант-Україна».

Експерти сумніваються, що уряд зможе «обнулити» заборгованість до кінця року. «Крім відшкодування боргу облігаціями, ніяких істотних виплат не було. Взяти гроші нема звідки і відшкодувати неможливо», — каже директор центру «CASE-Україна» Дмитро Боярчук. У податківців завжди буде можливість обмежувати повернення податку шляхом затягування перевірок, неприйняття декларацій або перенесення боргу в рахунок сплати податків у майбутніх періодах, додає директор економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин.

За словами заступника міністра фінансів Тетяни Єфименко, на 1 вересня загальний борг з відшкодування ПДВ становив 44,8 млрд. грн. Підприємствам минулого місяця було відшкодовано 20 млрд.: 16,2 млрд. грн. — у вигляді облігацій і 3,8 млрд. грн. — безготівковими платежами. «Більш ніж на 1 мільярд гривень ми збіль-

шили відшкодування у вересні «живими» грошми», — повідомив глава ДПАУ Олександр Папаїка.

«Дайош тепло!»

Цієї осені опалювальний сезон у Полтаві розпочався на 10 днів раніше, ніж зазвичай: холоди прийшли надто швидко. Міський голова Андрій Матковський підписав напередодні відповідне розпорядження. Першими тепло одержали пологовий будинок, дитяча лікарня, дошкільні заклади, школи. У місті вже працює 60 котелень, на багатьох із яких міський голова побував особисто. Нині три спеціальні бригади проводять так зване розпломбування сезонних котелень. Однак вимога тендеру, поставлена керівництвом ДК «Газ України», може призупинити цей процес. Тому Андрій Матковський пообіцяв, що в такому разі візьме всю відповідальність на себе і буде розпломбовувати котельні особисто, повідомляє прес-служба Полтавської міськради і наш власкор Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

В Ізраїль без віз зможемо поїхати в лютому

Міністр культури і туризму Ізраїлю Стас Мисежников означив початок безві-

зового режиму з Україною. Приблизно це січень—лютий 2011 року. За його словами, парламент Ізраїлю має ратифікувати угоду, а він почне працювати в пленарному режимі в середині жовтня. До того ж, за словами міністра, для підготовки до розгляду питань про ратифікацію знадобиться не менше місяця. «Гадаю, кінець січня—початок лютого: тоді ми вже житимемо при безвізовому режимі», — сказав він. Міністр припустив, що в такому разі до 2013 року туристський потік між країнами збільшиться з 70 до 200 тисяч туристів щорічно. Міністр повідомив, що Ізраїль планує до весни розгорнути рекламну кампанію в українських засобах масової інформації для залучення українських туристів.

Нагадаємо, 21 липня Україна та Ізраїль уклали міжурядову угоду про відмову від візових вимог для осіб, що користуються паспортами громадянина або службовими паспортами України та Ізраїлю.

У Греції знову не літали літаки і не ходили поїзди

Учора країну паралізував загальнодержавний страйк.

По всій Греції на роботу не вийшли транспортники, співробітники комуналь-

них служб і міського господарства, а також медики, вчителі та журналісти, повідомляє Асошіейтед Пресс. У країні були зачинені держустанови і школи, у медичних установах працювали лише служби екстреної допомоги. Через страйки було паралізовано залізничне сполучення, у тому числі пасажирське, а також громадський міський транспорт. Крім того, довелося скасувати низку внутрішніх авіарейсів, оскільки до акції протесту приєдналися авіадиспетчери.

▶ СТОР. 5

КОРОТКО

■ Міністерство транспорту і зв'язку України вирішило приватизувати Державне підприємство «Київпассервіс», до складу якого входять Київський автовокзал, п'ять автостанцій у столиці та 19 автостанцій в області.

■ 46-річна дружина американського президента Барака Обами посіла перше місце в рейтингу найвпливовіших жінок світу, складеному виданням Forbes.

За повідомленнями інформантів і наших власних кореспондентів.

У вересні інфляція в Україні становила рекордні 2,9 відсотка

Закон про уряд узгодили з Конституцією редакції 1996 року

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 7 ЖОВТНЯ
ПОЧАТОК НА І-Й СТОР.

Більшість депутатів від опозиції звертали увагу і на юридичну недосконалість нового проекту закону про Кабмін. Окрім зауважень про звуження обов'язків Верховної Ради, втручання у закони про СБУ, Генпрокуратуру, Рахункову палату тощо, народні обранці звертали увагу й на технічні неточності.

Пристрасті не вщухли і після виступу Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка. Як очільник тимчасової спеціальної комісії, яка саме займається приведенням законодавства у відповідність до ухвалених змін у Конституцію, парламентарій повідомив: учора вранці на засіданні цієї комісії зібралися дев'ять представників із десяти. Вісім із них проголосували за те, щоб розділити закон про уряд на дві частини (власне на текст самого закону та перехідні положення, які містять зміни). Це ще один момент, який обурив представників меншості. Так, Руслан Князевич, який, до речі, входить до складу ТСК і не голосував на її ранковому засіданні, підкреслив, що майже 90 відсотків нинішнього закону про уряд не суперечить Конституції. Навіщо ж тоді його змінювати, запитував народний депу-

тат. На його думку, достатньо внести лише окремі зміни. Таку само позицію висловили майже всі, хто виступав від БЮТ чи «НУ—НС».

Адам Мартинюк звертав увагу на те, що очолювана ним комісія внесла низку своїх пропозицій до запропонованого проекту закону про уряд. Здебільшого вони стосуються розширення контролюючих повноважень парламенту. Однак Анатолій Гриценко зауважив, що це лише формальний підхід. А на практиці права народних депутатів обмежуються.

Під час обговорення опозиціонери наголошували: такий документ не можна ставити на голосування в першому читанні і в цілому. Натомість регіоналі і комуністи були іншої думки.

Зрештою, за розділення проекту закону про уряд на дві

Ігор Шаров, Олександр Єдін.

частини проголосували 252 народні депутати, таким чином підтримавши його і в цілому. До речі, тексти двох окремих документів парламентарії навіть не отримали. А саме обговорення проекту закону відбувалося за оточеною регіоналами трибуною.

Після цього голосування «НУ—НС» і БЮТ попросили перерву, а потім з трибуни виступив Роман Зварич. Він привітав опозицію з успішним завершенням плану, втілення якого почалося із зміни Конституції. Учора «опозиція угро-

била український парламент», — підкреслив депутат.

Потому парламентарії приступили до розгляду в першому читанні проектів Податкового кодексу від народного депутата Миколи Катеринчука та від уряду. Спочатку доповідав народний обранець. Він, зокрема, наголосив, що його документ передбачає спрощення системи оподаткування, ліквідацію оборудок, пов'язаних із повернення ПДВ, а також зменшення ставки цього податку з 20 до 15 відсотків, створення умов для виходу малого біз-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

несу із тіні, введення податкової амністії тощо. Всього цього бракує альтернативному документу, сказав політик.

Проект урядового кодексу представив міністр фінансів Федір Ярошенко. Він повідомив, що документ базується на трьох основних принципах: усунення адміністративних перешкод для розвитку бізнесу, створення економічних стимулів для його розвитку, оподаткування фізичних осіб пропорційно розміру їх доходів та майновому стану. Приміром, передбачається запровадження двох ставок податку з доходів фізичних осіб: 15% — для доходів, що менші за десять мінімальних зарплат на місяць, 17% — для доходів, що більші від десяти мінімальних зарплат. П'ятьма відсотками пропонується оподатковувати дохід від депозитів, що перевищують 200 тисяч гривень. Планується запровадити також податок на нерухомість.

Представник Комітету з питань податкової та митної політики Віталій Хомутинник розкритикував проект закону від Миколи Катеринчука. Але припустив, що позитивні моменти, які він містить, можуть знайти відображення в урядовому варіанті, який комітет рекомендує взяти за основу. До кінця ранкового засідання депутати обговорювали цей документ і розійшлися на перерву, не ухваливши з цього приводу жодного рішення.

Учора вранці народні депутати привітали із днем народження своїх колег Анатолія Коржева та Віктора Уколова.

Надія СМІЯН.

Говорили про облік і контроль, думали про кодекс

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

На засіданні Комітету з питань промислової і регуляторної політики обговорення останньої редакції законопроекту Податкового кодексу стояло на порядку денному першим, але його відклали насамкінець як найбільш дискусійне.

Поза тим відчувалося, що за усіма іншими законопроектами незримо стоїть головний, який, як стало відомо, розглядатимуть у сесійній залі вже на ранок наступного дня. Голова комітету Наталія Королевська нагадала тільки про резонанс від парламентських слухань між представниками влади і бізнесу, за результатами яких її колеги вже підготували низку пропозицій. Найбільш радикальна — ініціювати створення тимчасової слідчої комісії, яка б дослідила факти невинуватеного адміністративного тиску на бізнес. На її думку, саме свавілля чиновників і корупція є головними причинами низьких рейтингів країни у регуляторній політиці. Але якщо її вдосконалювати спільними з урядом зусиллями, можна створювати цілком європейську систему контролю і нагляду.

Це добре проілюструвала низка законопроектів, схвалених до розгляду в сесійній залі. І той, що стосувався запровадження системи електронної державної реєстрації, і той, що запобігав невідповідності нормативних актів місцевих органів влади базовим вимогам законодавства, і чимало інших. Після врахування позицій і узгоджень спірних питань законопроекти об'єднали думки членів комітету. Так, усі згодні з тим, що теперішня схема електронної державної реєстрації унеможливорює ризики використання її в рейдерських схемах, на часі її розглядати в другому читанні. Представники Міністерства охорони здоров'я та Держкомпідприємництва приєдналися до схваленого до другого читання законопроекту, який стосувався ліцензування діяльності банків крові та тканин. І народний депутат Ксенія Ляпіна, і

Наталія Королевська чітко сформулювали позицію комітету щодо подальшого врегулювання контролю за бізнесом. Виконавча влада збирається вже найближчим часом скоротити ліцензування 24 видів підприємницької діяльності, і тут комітет буде їй союзником.

Разом з тим члени комітету не розуміють змістовного сенсу законопроекту, який ініціює створення так званого єдиного інвестиційного вікна. Аргументи представника Держкомінвестицій, буцімто єдине вікно для видачі дозвілних документів не відповідає на всі запити інвестора, для Ксенії Ляпіної — малопереконливі. У створенні державного консалтингового регулятора вона вбачає «рівнішого серед рівних» і нове підґрунтя для викручування із клієнтів хабарів. Так само члени комітету не підтримують законопроект, який спрощеною системою умов ведення бізнесу,

по суті, прикриває виведення з-під контролю держави природоохоронної діяльності.

Ухвалено привести у відповідність до Закону Україну «Про дозвілну систему у сфері господарської діяльності» низку законодавчих актів. Як це актуально, доводить, зокрема, коротке резюме народного депутата Владислава Касківца, який доповідає про роботу над законопроектом, який стосується діяльності індустріальних (промислових) парків. За його словами, інвестори стверджують, що їх цікавлять більше навіть не податкові чи інвестиційні преференції, а ступінь лібералізації регуляторної діяльності, антикорупційні бар'єри. І добре, що під час вдосконалення урядової редакції законопроекту було прибрано всі політичні і лобістські акценти.

Ухваливши рекомендації комітету за підсумками парламентських слухань на тему «Економічні реформи: реальність та очікування українського бізнесу», законодавці вкотре висловили першого заступника міністра фінансів Вадима Копилова. Він поінформував присутніх про те, що схвалений урядовим комітетом до першого читання проект Податкового кодексу має набагато більше резонів, ніж огріхів. А коментуючи резони підприємців, які працюють на спрощеній системі оподаткування, він оперував навіть розміром торговельної націнки. Йому заперечували (Ксенія Ляпіна, Наталія Королевська), але, як здалося, без особливого ентузіазму. Якийсь із запрошених на комітет чиновників прошепотів до мене: «Перший тайм вони вже програли». Схоже на те. Але між першим і другим таймами (читаннями) в опонентів уряду, законодавців у тому числі, ще є шанс врятувати гру.

Сергій ВЛАД.

ФОТОФАКТ

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся із Прем'єр-міністром Литовської Республіки Андрюсом Кубілюсом у рамках робочого візиту до Литви для участі в Міжпарламентській асамблеї Верховної Ради України, Сейму Литовської Республіки, Сейму та Сенату Республіки Польща.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Нові податкові правила загрожують банкрутством турагентствам

Проект нового Податкового кодексу, що передбачає 20-відсоткове оподаткування візнього туризму, може поховати сподівання турбізнесу повернутися на докризовий рівень. Про це говорили учасники Українського туристичного форуму «Осінь-2010», що триває у Києві.

— Якщо нововведення буде запроваджено, «війзний» турбізнес опиниться на межі виживання, — вважає член президії Асоціації лідерів турбізнесу України Борис Зелінський. — Багатьом компаніям доведеться просто згорнути свою діяльність. Передовсім збанкрутують дрібні агентства.

Нині туристичні ліцензії в Україні мають близько 1,5 тисячі туроператорів і близько 4—5 тисяч турагентств. «Якщо податкові ініціативи уряду втілять у життя, ця цифра зменшиться в кілька разів», — каже Борис Зелінський.

За словами генерального директора одного з українських туроператорів Йосипа Андрика, додаткове податкове навантаження незабаром відчуте на своїй кишені остаточної споживач туристичних послуг. Через можливе здорожчання турпутівок частина клієнтів їх просто не купуватимуть. «Люди замовлятимуть тільки авіаквитки, а решту — готелі, трансфер — оплачуватимуть на території іншої держави», — припускає він.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Студенти вчаться самоврядування у вишах

Учора заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко презентував лідерам студентства видання методичних рекомендацій із впровадження норм Закону «Про вищу освіту» щодо студентського самоврядування. Методичку видано Інститутом політики та Українською організацією студентського самоврядування за підтримки фонду Миколи Томенка «Рідна країна».

У виданні викладено прак-

тичні рекомендації, як застосовувати на практиці закон про вищу освіту в частині студентського самоврядування, адже з ухваленням змін до цього закону студенти набули більше прав. Микола Томенко відзначив, що набрання чинності змін до Закону «Про вищу освіту», які розширюють поняття студентського самоврядування, — дієвий крок на шляху демократизації та побудови громадянського суспільства, розуміння навчання у вищій школі, як про-

цесу обопільного, що ґрунтується на засадах партнерства адміністрації вишів та студентів для досягнення єдиної спільної мети — здобуття якісної освіти. «Збільшення на ринку праці кількості високоосвічених фахівців веде до зростання інтелектуального потенціалу держави, — наголошують у вступному слові до видання співавтори змін до Закону «Про вищу освіту» народні депутати Микола Томенко та Євген Суслов. — Ми очікуємо від Міністерства ос-

віти і науки своєчасного видання необхідних підзаконних нормативних актів, які регламентуватимуть процедуру і механізми фактичного виконання положень цього закону».

Співавтор законопроекту Євген Суслов зауважив, що нині, на жаль, студентське самоврядування ще не скрізь сприймається ректорами вишів. Тож парламентарій закликав студентів бути активнішими, самим брати участь у вирішенні як суто студен-

тських, так і загальнодержавних проблем. Голова асоціації студентського самоврядування Олександр Смирнов розповів, що законопроект розроблявся за участю безпосередньо студентів з урахуванням європейського досвіду. Проблематичніше, за його словами, досягти фінансування студентського самоврядування — більшість університетів намагаються це ігнорувати, але багато норм закону вже впроваджено.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Словаки підтримують наші євроінтеграційні прагнення

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава парламенту високо оцінив стан двостороннього діалогу на всіх рівнях, зазначивши, що Словацька Республіка — «близький і добрий сусід, оскільки нас пов'язує і велика історія, і люди, і сьогодення». В. Литвин висловив сподівання, що візит І. Гашпаровича **(на знімку праворуч)** надасть нового імпульсу двостороннім взаєминам, у тому числі, на парламентському рівні. «Ми дуже зацікавлені й надалі поглиблювати наші відносини на рівні парламентів, комітетів та груп дружби», — сказав він.

Керівник парламенту також наголосив на важливості розвитку двосторонніх відносин у гуманітарній сфері, зокрема, в галузі науки та освіти. «Світ житиме за рахунок освіти й науки», — сказав він. В. Литвин наголосив на наявності в Україні величезного наукового потенціалу, який, за його словами, не завжди запитаний, і висловив сподівання, що «розвиток малого і середнього бізнесу приведе до запитаності новітніх технологій».

Він також висловився за подальший розвиток прикордонної співпраці.

У свою чергу, Президент Словацької Республіки зауважив, що незважаючи на високий рівень міждержавних відносин, є додаткові можливості для їхнього покращання, зокрема, в економічній сфері, в науковій галузі, у сфері культури «та просто людських стосунків». І. Гашпарович також зазначив, що поді-

ляє думку В. Литвина про необхідність активізації контактів на парламентському рівні.

І. Гашпарович висловив підтримку євроінтеграційним прагненням України, заявивши про готовність надати нашій державі відповідну допомогу з боку Словащини, щоб «Україна в найкоротші терміни стала членом Євросоюзу». «Ми охоче поділимося своїм досвідом, щоб училися на наших помилках, а не на своїх», — сказав він. «Головне майбутнє України як у політичному, так і в економічному плані — участь у ЄС, — зазначив він. — Нові закони та нові реформи сприятимуть просуванню України на шляху асоційованого членства у Євросоюзі».

«Україна, прагнучи до вступу в ЄС, є не євроскептиком, а європрагматиком», — сказав В. Литвин. За його словами, наша держава потребує «реальних конкретних реформ». «Особливо, коли у влади є кредит довіри рік-півтора, його потрібно використати для економічного зростання, — підкреслив керівник парламенту. — Ясно, що для цього необхідно зробити величезну домашню роботу». До того ж він наголосив, що існує порозуміння між гілками влади по лінії Президент-парламент-уряд, в умовах нових конституційних реалій у Верховній Раді створено парламентську більшість — неформальне об'єднання депутатських фракцій, яке «демонструє прагнення до відповідальності й спільної роботи». З другого бо-

Фото: Сергія КОВАЛЬЧУКА

ку, В. Литвин вважає позитивом існування потужної парламентської опозиції, яка налічує близько 150 парламентаріїв.

Торкаючись питань зовнішньої політики, В. Литвин зазначив, що для Словащини та України було б позитивним більш активне залучення нашої держави до роботи «Вишеградської четвірки», в тому числі, на рівні парламентів.

І. Гашпарович назвав цю пропозицію слушною: «Активна участь і співробіт-

ництво з «четвіркою» є дійсно вагомим, у її рамках можна детальніше говорити про співробітництво, обговорювати порядки денні спільних засідань урядів про напрямки і конкретні питання співпраці». Він повідомив, що було підписано низку двосторонніх документів, у тому числі, про спрощення візового режиму — скасування консульських зборів, що є проміжним кроком, спрямованим на майбутню відміну віз.

Прес-служба Верховної Ради.

Президент і більшість пообіцяли не тиснути на опозицію

Відбулася зустріч Президента України Віктора Януковича з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином та керівниками фракцій більшості парламенту. В ній взяли участь голови фракцій: Партії регіонів — Олександр Єфремов, Комуністичної партії — Петро Симоненко, Блоку Литвина — Ігор Шаров, Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк, Перший віце-прем'єр-міністр Андрій Ключев, глава адміністрації Президента Сергій Львовчкін **(на знімку)**, повідомляє прес-служба глави держави.

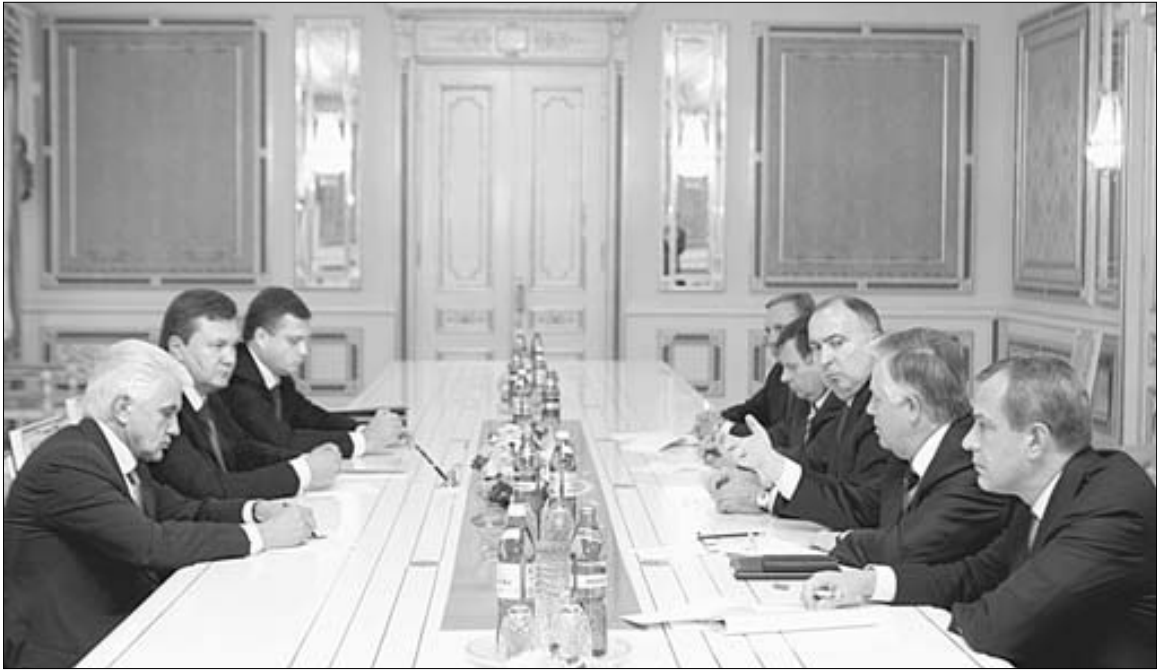

Фото: Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України)

кону про Регламент Верховної Ради з урахуванням нових конституційних реалій.

Говорячи про права опозиції, В. Литвин підтримав точку зору Президента. «Ми не повинні давати підстав говорити, що опозиція не може висловити свою точку зору. Головна умова при цьому — дотримання Регламенту Верховної Ради», — зазначив він.

Щодо останніх рекомендацій ПАРЕ стосовно України глава парламенту висловив таку думку: «На мій погляд, вони є партнерськими. Вони говорять про ті проблеми, які ми всі бачимо й над якими працюємо».

Звертаючись до присутніх, Президент привітав їх з успішним початком роботи в новому форматі згідно з нещодавнім рішенням Конституційного Суду. «Це дуже важливо для стабільності в країні», — підкреслив В. Янукович. Він також відзначив, що зберігається співпраця між парламентом і урядом. «Для нас найважливішим питанням є питання ефективності, а ефективність досягається тільки співпрацею усіх гілок влади», — заявив Президент.

Глава держави схвально оцінив рішення Верховної Ради про створення Тимчасової спеціальної комісії парламенту (з правами головного комітету парламенту) з підготовки пропозицій стосовно змін до законодавства у зв'язку з рішенням Конституційного Суду щодо скасування політреформи 2004 року.

Віктор Янукович висловив вдячність Володимирі Литвину за пропозицію включити до складу

цієї комісії представника Президента. «Зміст нашої співпраці не змінюється, — наголосив глава держави. — Ми з вами узгоджували наші спільні дії і раніше, і ми будемо робити це надалі, в нових умовах. Я зберігатиму партнерські відносини з Верховною Радою і вимагатиму від Кабінету Міністрів, щоб він співпрацював із парламентом у повному обсязі — і з комітетами Верховної Ради, і з окремими депутатами... Сьогодні мова йде про те, щоб увесь парламент брав участь у цьому процесі».

Президент окремо звернувся до того, що опозиція повинна мати всі можливості для того, щоб висловити свою думку. Це стосується як депутатів Верховної Ради, так і звичайних громадян. «Якщо є сильна влада — а ми таку систему будемо, повинна бути й сильна опозиція, — вважає В. Янукович. — Ми не повинні тиснути на опозицію. Опозиція повинна мати можливість висловити свою точку зору. Ми повинні розвивати інститути демократії в країні».

Порушивши питання підготовки та проведення 31 жовтня місцевих виборів, Президент звернув увагу на необхідність дотримання законів усіма учасниками виборчого процесу, і зокрема — членами виборчих комісій. І висловився за доцільність після проведення місцевих виборів розпочати роботу над удосконаленням виборчого законодавства, зокрема — це підготовка і прийняття Виборчого кодексу, змін до Конституції щодо виборчої системи.

Будувати країну в інтересах людини, а не влади та бізнесу

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Діяльність будь-якої цивілізованої влади повинна бути направлена на якість життя людини, права та свободи громадянина, духовний розвиток особистості. На цьому наголосив на парламентських слуханнях «Стратегія гуманітарної політики сучасної України» заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко.

«Необхідно будувати нову Україну» в інтересах людини, а не в інтересах влади та великого бізнесу», — зазначив парламентарій.

Він переконаний, що державі треба зводити не супердорогі лікарні, які стають приватними клініками, а створювати умови для підвищення тривалості життя. А серед основних завдань освітньої галузі, за його словами, має бути не дискусія довкола державного замовлення, а робота на покращення якості та конкурентності української освіти.

На думку заступника Голови Верховної Ради, особливе занепокоєння викликає стан спортивної галузі країни та занепад фізичної культури. «Влада повинна зрозуміти, що розвиток фізичної культури — це не вкладання коштів у наддорогі об'єкти май-

бутніх олімпіад, а розвиток масового спорту в інтересах кожного громадянина. Тому левову частину зусиль держава має витратити на оздоровлення людей, а не на будівництво коштовних об'єктів та мегапроектів», — зазначив він.

Окрім того, говорячи про культурний розвиток та цінності, Микола Томенко підкреслив: «Світогляд сучасного українського суспільства формує українська історія, а не радянська чи російська».

На парламентських слуханнях представники опозиції висловились за відкликання проекту закону «Про мови». Вони вважають, що саме можливість витіснення української мови є найбільшою загрозою для гуманітарної сфери в країні. А голова парламентського комітету з питань культури і духовності Володимир Яворівський взагалі переконаний, що посилається на Хартію регіональних мов — це велике шулерство. «Вона не була офіційною перекладена. Викинули з неї поняття «міноритарні мови» (мови, що використовуються у певному регіоні і є менш поширеними. — Ред.). Хартія присвячена тільки тим мовам, яким загрожує зникнення», — наголосив народний обранець.

«Нашоукраїнець» В'ячеслав Кириленко запропонував за результатами парламентських слухань звернутися до Президента Віктора Януковича з вимогою забезпечити відкликання проекту закону «Про мови», щоб унеможливити протистояння в суспільстві. «Якщо це зробимо, то парламентські слухання можна вважати результативними», — наголосив він.

Також В'ячеслав Кириленко закликав представників інтелігенції звернутися до глави держави з вимогою звільнити міністра освіти Дмитра Табачника.

Цікавий випадок розповіла народний депутат від «НУ—НС» Лілія Григорович: «До мене на Хрещатику підійшла жіночка і сказала: «Я вас очень прошу, не надо давать особый статус русскому языку. Когда будет второй государственный язык, пропадет первый, а вместе с ним и государство Украина. Я из семьи русскоязычного патриота Николая Амосова». Ось вам найкраща відповідь усім і, зокрема, ініціаторам законопроекту». Парламентарій переконана: Україна закінчується там, де закінчується українська мова.

У тому, що деякі безвідповідальні політики та діяти навмисне намагаються розпочати «бойові дії» в гуманітарній сфері, переконував регіонал Вадим Колесніченко. Головни-

ми принципами стратегії гуманітарної політики, за його словами, мають стати: розвиток у країні культурного суспільства на основі безумовної поваги до прав людини; захист громадян від дискримінації будь то за етнічною, мовною чи іншою ознакою; жорстка протидія на державному рівні всім видам расизму, ксенофобії та розпалювання міжнаціональної ворожнечі; виховання принципів толерантності та взаємоповаги в суспільстві до всіх громадян країни без обмеження за расовою, етнічною, мовною, культурною ознаками.

Народний депутат повідомив, що парламентська більшість і уряд працюватимуть над реальною, а не декларативною програмою підтримки розвитку української мови. «Безумовно, текст законопроекту про мови потребує коректив. Тому дискусія має бути фаховою, конструктивною. Україну розколюють не мови, а політики, які дискутують навколо цього питання», — зазначив він.

Гуманітарна політика — це не просто освіта чи культура, наголосив народний депутат від Блоку Литвина Олег Зарубінський, це олюднення держави, спрямування її діяльності в інтересах суспільства.

Сергій МЕЛЬНИК.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

► ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Кандидат уже
подав із СІЗО
позов до суду про
бездіяльність ТВК

Кандидата в міські голови Кам'яця-Подільського Анатолія Нестерука тутешня територіальна виборча комісія вирішила таки не реєструвати. Мотивація така: кандидат особисто має подати документи. Цей факт прокоментував адвокат ув'язненого В'ячеслав Заречнюк — єдина людина, котрій дозволено зустрічатися з Нестеруком:

— Документи в ТВК подавала дружина мого підзахисного пані Зоя Нестерук, яка має нотаріально посвідчене доручення представляти його інтереси. Їй відмовили. Шостого жовтня було зроблено ще одну спробу в присутності представників ЗМІ. Та марно. У нас не лишилося іншого шляху, як подати заяву до суду про бездіяльність тер-виборчкому. Порушується конституційне право людини, яка не є засудженою і має право брати участь у виборах, бути висунутою і зареєстрованою як кандидат на згадану посаду. Перебуваючи в Кам'янці-Подільському, я побачив, як громада активно захищає свого керівника. Анатолій Макарович був ним лише два останні роки, перемігши на позачергових виборах із вражаючим результатом — 86 відсотків голосів «за». Прості мешканці міста заявляють, що за цей короткий час зроблено більше позитивного в місті, ніж за ціле десятиліття при попередніх керівниках. Думаю, ми подолаємо всі перешкоди, які штучно створюються, і Нестерук знову стане на чолі громади. В Україні вже були випадки, коли вигравали вибори претенденти, яких на час виборів затримували. Нам відомо, що тервиборчком також звернувся за роз'ясненнями до ЦВК і очікує відповіді. Окрім цього, ввечері п'ятого жовтня ТВК заявила, що не визнає легітимними збори місцевої організації Партії промисловців та підприємців України, на яких було висунуто Нестерука, і де її представники були присутніми. За інформацією обласного керівництва цієї політичної сили, вона теж звертається до суду.

Віра ШПИЛЬОВА.

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів

народного депутата України
Дейча Б. Д.:
Авруцького Ігоря Яковича (номер посвідчення 29/33);
народного депутата України
Павловського А. М.:
Дудка Святослава Юрійовича (номер посвідчення 461/22),
Рєви Валентини Дмитрівни (номер посвідчення 461/17),
Тарана Віктора Вікторовича (номер посвідчення 461/18);
народного депутата України
Соболева С. В.:

Ганюшенка Анатолія Яковича (номер посвідчення 200/28);
народного депутата України
Горбалья В. М.:

Саркісяян Джульєтти Робертівни (номер посвідчення 37/19),

Студенецької Альони Олександрівни (номер посвідчення 37/22);

народного депутата України
Пшонки А. В.:

Лукашева Михайла Пилиповича (номер посвідчення 148/22);

народного депутата України
Омельченка О. О.:

Бургело Ірини Олександрівни (номер посвідчення 344/06),
Гудзя Віктора Петровича (номер посвідчення 344/08),
Зоська Миколи Григоровича (номер посвідчення 344/09),
Омельченка Яна Олександровича (номер посвідчення 344/13),

Перехрист Ірини Яківни (номер посвідчення 344/20).
Управління кадрів.

Поблизу границь не будують світлиць

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Від дня підписання Договору між Україною та Молдовою про державний кордон і додаткового протоколу до нього стосовно передачі у власність України ділянки автомобільної дороги Одеса—Рені довжиною 7700 метрів минуло 11 років. Причину, з якої реалізація цього договору залишилася тільки на папері, представники міністерств і відомств з'ясовували під час наради безпосередньо на державному кордоні. Її проведення ініціював народний депутат України Павло Унгурян.

Цю ситуацію не хотілося б називати конфліктом між двома країнами, але реалії такі, що дружня нам країна, незважаючи на активні дії МЗС України, не виконує взятих на себе зобов'язань, зазначив народний депутат. Він нагадав, що дану угоду 4 серпня 1998 року підписали прем'єр-міністри Молдови й України — Іон Чубук і Валерій Пустовойтенко. Відповідно до неї мав відбутися територіальний обмін, згідно з яким Молдова одержувала 400 метрів берега Дунаю в районі села Джурджулешти й можливість будівництва там морського торговельного порту. А молдавська сторона взяла на себе зобов'язання передати у власність України ділянку автотраси Одеса—Рені в районі села Паланка довжиною 7,7 кілометра та земельну ділянку, якою вона проходить.

Нині ділянка автодороги (йдеться про дорожнє покриття) України передана, а земельна ділянка під автотрасою дотепер є власністю молдавської сторони. За 11 років після підписання міждержавного договору змінювалися президенти, уряди, прем'єр-міністри, а світла в кінці тунелю так донині й не видно. Дії Республіки Молдова зі зволікання з рішенням питання про передачу автотраси у власність України

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

є очевидним порушенням статті 10 договору й статті 1 додаткового протоколу.

З ініціативи народного депутата Павла Унгуряна і його колег Євгена Царькова та Володимира Каплієнка в 2010 році розпочалася активна парламентська діяльність, спрямована на завершення дипломатичної паузи, що затягнулася.

— Ми не намагаємося ні на кого тиснути, — розповідає Павло Унгурян. — Але ми не хочемо забувати, що в нашої держави є пріоритети розвитку Придунав'я, ми не хочемо забувати, що державні інтереси України повинні завжди стояти вище за інтереси сусідньої держави.

Про справедливості і правоту слів П. Унгуряна говорили практично всі учасники наради. Наприклад, наводився такий факт. Нинішній рік запам'ятався мешканцям Біляївського району Одеської області повеннями, які практично паралізували рух на ділянці автотраси Одеса—Рені в районі сіл Маяки та Паланка. А тим часом, як казали експерти, якби ця земельна ділянка була українською, а не молдавською власністю, то тоді можна було б провадити роботи не тільки з подолання повені, а й

із запобігання їм. Йдеться про земляні роботи, про будівництво дамб, дренажних систем. Сьогодні українські МНСники ці роботи проводити не можуть: асфальтове покриття — українське, а земельне повністю під ним — молдавське. Для того, щоб кинути зайву лопату землі, одеським рятувальникам треба звертатися до МЗС Молдови. А заступник начальника ДАІ Одеської області полковник міліції Микола Михайлов навів просто анекдотичний випадок. Дорожні знаки, встановлені на спірній ділянці автодороги, є власністю України. Але розташовані вони на узбіччі дороги, що є молдавською власністю.

Що сьогодні необхідно зробити в першу чергу? Відповідаючи на це запитання «Голосу України», Павло Унгурян зазначив: «Насамперед потрібно терміново завершити підписання двома державами акта про передачу в постійне користування земельних ділянок під автодорогою Державній службі автомобільних доріг України й виносіть у натуру меж земельних ділянок». Крім того, на думку народного борця, на порядок денний слід терміново виносити рішення таких питань, як доцільність

функціонування на цій ділянці митної і прикордонної служби в нинішньому режимі. А також рішення найгострішого питання — проблеми підтоплення цієї території. Оскільки мова йде про безпеку людей.

Народний депутат упевнений: рішення цього питання затягається штучно. Тому для реалізації двостороннього договору необхідно застосувати всі механізми парламентського контролю.

А тим часом у Молдові, в районі села Джурджулешти, завершено будівництво нафтотермінала, нафтопереробного заводу й морського торговельного порту. Молдова завдяки «українському подарунку» перетворилася на морську державу, й нині порт Джурджулешти приймає судна тоннажем 10 тисяч тонн, а нафтотермінал перевантажує 2 мільйони тонн нафти щорічно. Для українського порту Рені, розташованого поруч із молдавським портом, настали «чорні дні» — конкурент, що з'явився, перехоплює вантажі, а тарифи Молдавської залізниці для українських портовиків виявилися настільки завищеними, що порт стоїть на межі цілковитої зупинки.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

«Про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків цензури у засобах масової інформації, тиску на свободу слова в Україні та перешкоджання законній професійній діяльності журналістів»

Заслухавши та обговоривши попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків цензури у засобах масової інформації, тиску на свободу слова в Україні та перешкоджання законній професійній діяльності журналістів, Верховна Рада України постановляє:

1. Попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків цензури у засобах масової інформації, тиску на свободу слова в Україні та перешкоджання законній професійній діяльності журналістів (далі — Тимчасова слідча комісія) взяти до відома.

2. З метою вдосконалення чинного законодавства стосовно забезпечення прав журналістів, подальшого розвитку та утвердження конституційних гарантій свободи слова в Україні, забезпечення права громадян України на інформацію визнати невідкладними та позачергово розглянути такі законопроекти:

проект Постанови Верховної Ради України про забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у передвиборний період 2010 року (реєстр. № 7100), поданий народними депутатами України Герашенко І.В.,

Бондаренко О.Ф., Курпілем С.В., Зубановим В.О., Сінченком В.М., Колесніченком В.В., Кондратюк О.К.;

проект Закону України про доступ до публічної інформації (реєстр. № 2763), поданий народним депутатом України Шевченком А.В.;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення гарантій свободи слова в Україні) (реєстр. № 6447), поданий народним депутатом України Яценюком А.П.;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення гарантій свободи слова в Україні та протидії цензурі) (реєстр. № 6447-1), поданий народним депутатом України Кондратюк О.К.;

проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні" щодо удосконалення державної реєстрації друкованих засобів масової інформації (реєстр. № 7011), поданий Кабінетом Міністрів України;

проект Закону України про реформу державної та комунальної преси (реєстр. № 6468), поданий народним депутатом України Курпілем С.В.

3. З метою створення на-

лежних умов, необхідних для діяльності тимчасових спеціальних, слідчих комісій Верховної Ради України, визнати невідкладним та прискорити розгляд проекту Закону України про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України (реєстр. № 5163), поданого народними депутатами України Єфремовим О.С., Сасом С.В., Литвином Ю.О., Ковалем В.С., Мартинюком А.І.

4. Звернути увагу Кабінету Міністрів України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України на необхідність оперативно реагувати на звернення і повідомлення журналістів про факти втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у діяльність засобів масової інформації, тиску на свободу слова, перешкоджання законній професійній діяльності журналістів.

5. Звернути увагу Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України на необхідність вчасно та належно реагувати на запи-

ти депутатів Верховної Ради України, відмовитися від практики формальних відписок і зволікань.

6. Направити попередній звіт Тимчасової слідчої комісії до Кабінету Міністрів України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України для ознайомлення та відповідного реагування.

7. Невідкладно заслухати на засіданні Верховної Ради України Генерального прокурора України, Міністра внутрішніх справ України про хід розслідування справи про зникнення журналіста Василя Климентьєва, інших резонансних справ, пов'язаних із захистом прав журналістів.

8. Звіт про роботу Тимчасової слідчої комісії заслухати на черговій сесії Верховної Ради України у березні 2011 року.

9. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Тимчасову слідчу комісію.

10. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

**Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.**

м. Київ,
24 вересня 2010 року.
№ 2575-VI.

До кінця року дозвільну систему скоротять на 92 відсотки

ІНВЕСТИЦІЇ

Днями завершився офіційний візит президента Словацької Республіки Івана Гашпаровича в Україну. До складу словацької делегації входили і представники бізнесу, що дало можливість провести у Києві українсько–словацький економічний форум **(на знімку)**, у якому взяли участь президенти двох країн.

Виступаючи на форумі, Віктор Янукович заявив: «Україна, безумовно, прагне активізувати співпрацю та свої торговельно-економічні відносини зі Словачиною, однак ми повністю усвідомлюємо, що для цього має бути створений сприятливий діловий клімат». У цьому контексті глава держави наголосив: «Запам'ятайте: до кінця 2010 року дозвільну систему буде скорочено на 92%», додавши, що одночасно буде введено в дію антикорупційне законодавство.

Водночас Віктор Янукович зазначив, що кожний запропонований Україні інвестиційний проект проходитиме глибоку експертизу. Україна зацікавлена у нових технологіях, тому «намагання інвесторів притягнути в країну старе обладнання не пройде», повідомляє прес-служба Президента України.

Фото Андрія Мосієнка (прес-служба Президента України).

У Греції знову не літали літаки і не ходили поїзди

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Своїми акціями працівники держсектору протестували проти запланованих урядом Греції непопулярних реформ. Зокрема, профспілки незадоволені законопроектами, що передбачають збільшення пенсійного віку та скорочення виплат для звільнених співробітників. Передбачено також скорочення зарплат держслужбовців, пенсійним виплат, а також збільшення податків. Нагадаємо, на такі кроки уряд пішов після того, як навесні 2010 року країна опинилася на межі дефолту й була змушена звернутися по допомогу до Євросоюзу та МВФ. Утім, протестувальники вважають, що ситуації можна було уникнути, якби урядовці вчасно зреагували на кризу. Тож акції протесту у цій країні фактично не вщухають. З початку 2010 року в Греції відбулося вже кілька загальних страйків, хоча вони й не дали бажаних результатів. Поки що влада країни заявляє, що не збирається відмовлятися від непопулярних у населення заходів. Страйкарі також не здаються.

Водночас до масових акцій протесту вдаються не лише в бунтівній Греції. Нині у Франції знову готуються до загальнонаціонального страйку. До речі, в Україні пенсійний вік для жінок збираються підняти вже цього річ. Утім, і профспілки, і громадські організації, та й самі українці поки що на такий крок урядовців реагують дуже в'яло. Експерти однією з причин такої неактивності вважають розчарування після помаранчевої революції. Утім, ніхто не береться прогнозувати, як довго протримається ця апатія.

Марина КРИВДА.

Поєднали другу найдавнішу з першою

Росія завмерла. У день народження Володимира Путіна в країні містичним чином відбуваються незвичайні, здебільшого трагічні, події: то московський Манеж згорить, то кілер уб'є відомому демократичну журналістку Ганну Політковську, то літак розіб'ється, то електростанцію підірвуть. Не став винятком і нинішній, 58-й, рік від дня народження популярного російського політика.

Правда, на відміну від попередніх, до цієї неювілейної дати російський прем'єр-міністр одержував подарунки, які його радували. Але найбільше відзначилися студентки факультету журналістики Московського державного університету. Вони подарували главі уряду шикарний еротичний календар зі своїми прекрасними напівголими тілами, який називається «Володимире Володимировичу, ми Вас любимо!». На його сторінках юні напівосвічені росіянки зізнаються в найніжніших почуттях до «лідера націй». Цікаво, що еротичний календар уже з'явився в продажу й активно розкуповується симпатиками Путіна. Коштує він усього лише 250 рублів — це приблизно 60 гривень. Тираж — 50 тисяч примірників.

Розповіді про світлу й ніжну любов юних леді важко, краще, як-то кажуть, один раз побачити, ніж сто разів прочитати. На факультеті було проведено мас-

штабний кастинг і лише декому (за числом місяців у році) пощастило. Однак варто підкреслити, що, крім власне палких освідчень, календар дуже функціональний у сенсі політичної ангажованості й розглядається політтехнологами як PR-кампанія до майбутніх президентських виборів у Росії. Студентка 5-го курсу журфаку Олена Горностаєва (дівчина березня) зі сторінок календаря звертається до Путіна так: «Ліси погасили, а я й досі палаю». Третьокурсниця Наташа Васильєва в мереживній білизні срібlistого кольору просить Володимира Володимировича «покатати на «Калині». Студентка 4-го курсу Сандра Костромитіна взагалі виступає з політичною заявою: «Володимире Володимировичу, візьміть мене другим пілотом». А студентка 2-го курсу Ксюша Селезньова хоче поздоровити Путіна особисто й публікує номер свого мобільника.

Від Володимира Путіна майбутні «акули пера» ошінок поки що не дочекались. Відомо, що свій день народження він святкував у Санкт-Петербурзі, в колі друзів. Що ж стосується керівництва факультету, то професори вважають, що горде і славне ім'я факультету не повинне використовуватися з еротичною чи комерційною метою навіть для пропаганди популярності такого видатного росіянина, як Володимир Путін.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Систему «все включено» не скасовують

Чутки про скасування з наступного року системи «ол інклюдів» (все включено) в турецьких готелях значно перебільшені. «Це просто невеличка дискусія, піднята деякими власниками готелів», — зазначив на прес-конференції аташе офісу з питань культури та інформації Посольства Туреччини в Україні Берат Йилдиз.

Останніми роками туристична галузь Туреччини зростає і постійно б'є нові рекорди. Не випадково цієї осені премії World Travel Award — своєрідного «Оскара» світової туристичної індустрії — в багатьох номінаці-

ях (зокрема, «кращий курортний готель, що працює за системою «ол інклюдів», «кращий міський отель» та «кращий європейський гольф-курорт») отримали представники цієї країни.

— Нині не йдеться про ска-

сування «ол інклюдів», бо ми прекрасно усвідомлюємо, що це була одна з основних причин нашого зростання у туризмі, — каже Берат Йилдиз. — Нині до нас приїждять з Іспанії і Греції — вивчати досвід системи «все включено».

За перші 8 місяців 2010 року загальний туристичний потік до Туреччини збільшився на 5

відсотків. Зокрема, країну відвідало більш як 420 тисяч українців. «При цьому спостерігається зростання на 4 відсотки саме на таких туристичних напрямках, як Анталія, і зменшення кількості туристів — на 17—18 відсотків — у такому напрямку ділового та сімейного туризму, як Стамбул», — зазначив він.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Поляки вже підраховували зиски від Євро-2012

На підставі даних фірми «PL.2012», організатора футбольного чемпіонату у Польщі, інтернет-видання «Монеу. pl» підраховувало приблизні «дивіденди» від проведення футбольного чемпіонату.

Прибутки залежатимуть передусім від кількості зарубіжних уболівальників, а їх прибуде до Польщі 422,3 тисячі. Якщо врахувати 149,3 тисячі поляків, які також мають намір оглядати футбольне дійство на стадіонах країни, то сумарна кількість «безпосередніх» глядачів становитиме 677,3 тисячі осіб. Не слід забувати й про тих, котрі приїдуть на чемпіонат, але через обмежену кількість місць не матимуть змоги потрапити на стадіони, тобто оглядатимуть матчі на телебімах. Разом з ними загальна кількість гостей Євро-2012 сягне 2,2 мільйона осіб.

Автори прогнозу скрупульозно порахували як тих, хто приїде за VIP-запрошеннями, так і тих, хто, не діставши квитка, оглядатиме матчі під телебімами. Найбільше грошей витратитимуть, звичайно, VIP-персони та чиновники УЄФА. У середньому в день — по 1454 злотих (близько 500 доларів). Видатки ж футболістів та членів команд прогно-

зують на рівні 1006 злотих (майже 350 доларів) на день, уболівальників — 559 злотих (майже 200 доларів), а волонтерів — близько 112 злотих (майже 40 доларів) на добу. Всі вони, як передбачається, залишать у Польщі 870 мільйонів злотих (майже 300 мільйонів доларів).

Звичайно ж, зиски кожного із приймаючих міст залежатимуть від кількості проведених на їхніх стадіонах матчів, бо саме вони визначатимуть кількість уболівальників та гостей. Найбільше заробить Варшава — майже 62 мільйони доларів. На другому місці Гданськ із понад 40 мільйонами доларів, на третьому — Познань із майже 32 мільйонами доларів і на четвертому — Вроцлав — трохи більше 30 мільйонів доларів. Нагадаємо, що у Польщі пройнуть 15 зустрічей Євро-2012. 3 них у Варшаві — 5, у Гданську — 4, а також по 3 у Вроцлаві та Познані.

Скільки зароблять українські міста, приймаючи Євро-2012, ще не пороховано, проте, зважаючи на висновки польських експертів, прибуток має бути солідним.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

ПЛАНЕТА

► УГОРЩИНА

Потерпілі від екокатастрофи вимагають компенсацій

В Угорщині розслідують причини техногенної аварії, що сталася на заході країни. Кримінальну справу порушено за статтею «недбалість».

Нагадаємо, аварія сталася на глиноземному заводі в місті Ай-ка. Вибухом зруйнувало греблю резервуару з токсичними відходами, і вони затопили сім населених пунктів. У трьох із них оголошено надзвичайний стан. Жителі найбільш потерпілого міста Колонтар мають намір вимагати компенсації від власників заводу. Їхні будинки поховано під двометровим шаром отруйної багнюки.

Зараз служби порятунку продовжують збирати червону грязюку з вулиць. Їхнє головне завдання — не допустити потрапляння суміші в Дунай.

► США

Американські міста відмовляються від дорогих проектів

Міста Сполучених Штатів через економічний спад відчують найбільші за останні 25 років фінансові труднощі. Такий висновок міститься в доповіді, опублікованій американською Національною лігою міст. Одним з наслідків економічного спаду, повідомляється в доповіді, стало скорочення податкових надходжень, зокрема надходжень від податку на нерухомість, що є одним з головних джерел доходу для місцевих бюджетів. Близько 90 відсотків міст у Сполучених Штатах змушені через це знижувати бюджетні видатки й відмовлятися від цілої низки дорогих проектів. При цьому в найближчі роки поліпшення ситуації чекати не варто.

► В'ЄТНАМ

Повінь забрала десятки життів

У центрі В'єтнаму сталася руйнівна повінь, від якої загинуло 49 чоловік. Про це повідомляє Асошіейтед Прес. Нині рятувальники намагаються знайти десятки тих, хто пропав безвісти. Найбільшу кількість жертв стихії зафіксовано в столиці держави Ханой — там загинуло 33 особи.

► ПАКИСТАН

Бойовики напали на натовський конвой

У Пакистані — чергова атака на натовський конвой. У ніч на четвер бойовики підпалили 30 автоцистерн із паливом, яке призначалося для коаліційних військ в Афганістані. Повідомляється, що вбито одного водія. Інцидент стався в північно-західній провінції країни Хайбер-Пахтунхва.

ФОТОФАКТ

Близько одного мільйона дітей у Судані цього вівторка взяли участь у молитві за об'єднання націй.

Фото Сінхуа (Укрінформ).

Загальна кількість гостей Євро-2012 сягне 2,2 мільйона осіб

У Сумах під час передачі викупу за звільнення викраденої людини затримано старшого оперуповноваженого сектору карного розшуку одного з райвідділів міліції на Харківщині, *повідомляє наш кореспондент Владислав Жмурков*

На півмільйона гривень вдалося зменшити заборгованість із заробітної плати у вересні на Рівненщині: якщо на початку місяця вона становила 10,4 мільйона гривень, то нині — 9,8 мільйона, *повідомляє наш власний кореспондент у Рівненській області Олександра Юркова*

У НОМЕР

► *РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ*

На ярмарках овочі коштують на 20% дешевше

Щоб городяни запаслися на зиму овочами та крупами, влада запросила поярмаркувати в обласний центр більше сотні сільськогосподарських і фермерських господарств, вісімнадцять агропереробних підприємств області та десять від обласпоживспілки. Відтак ціна на пропоновані продукти на таких осінніх ярмарках була на 15—20 відсотків нижчою, ніж у торговельній мережі Рівного. Тільки під час першого ярмарку рівняни купили 115 тонн картоплі, по 15 тонн столових буряків і моркви, 20 тонн капусти та 30 тонн цибулі. Великим попитом користувались також м'ясо, молоко, яйця, гречка та цукор за цілком прийнятними цінами. Щоб не створювати ажіотажу та черг, подібні ярмарки запланували і на кілька наступних вихідних.

Олександра ЮРКОВА.

► *ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ*

Акція на підтримку здорової родини

Сьогодні в Івано-Франківську триватиме присвячена Всесвітньому Дню пошти соціальна акція «Моя адреса: здорова нація». Спеціалісти міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надаватимуть консультації громадянам, а також розповсюджуватимуть буклети та листівки із закликом берегти сімейні цінності, формувати відповідальне батьківство, попереджувати насильство в родині. Акція покликана привернути увагу дітей та молоді до здорового способу життя та позитивної соціальної поведінки. Для наймолодших учасників влаштують ігри та конкурси.

► *КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ*

Чергова смерть у СІЗО

Інспекція з особового складу Департаменту кадрового забезпечення МВС України проводить перевірку обставин надзвичайної події в Знам'янському МВ УМВС України в Кіровоградській області. Там у слідчому ізоляторі помер затриманий. Його було доставлено до міськвідділу міліції після спроби крадіжки металевих виробів водостічного обладнання одного з помешкань. Згодом, за словами міліціонерів, він почав скаржитися на здоров'я, працівники міліції викликали швидку допомогу. Медики, які приїхали через сорок хвилин, лише констатували смерть. За фактом отримання тілесних ушкоджень порушено кримінальну справу. Прокуратурою призначено судово-медичне дослідження для встановлення причин смерті.

► *СУМСЬКА ОБЛАСТЬ*

Старикам у нас пошана?..

На Сумщині для забезпечення соціальних пілг ветеранам війни з початку року виділено 85 мільйонів. Левова частка із них пішла на житлово-комунальні послуги, а також на користування зв'язком та компенсацію вартості проїзду у громадському транспорті. Нині в регіоні діє мережа з 25 територіальних центрів соціального обслуговування, які надають допомогу самотнім непрацездатним людям. У 13 інтернатах системи соцзахисту населення перебуває близько півтисячі ветеранів. Загалом в області мешкає 84 тисячі ветеранів війни та осіб, на яких поширюється Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», понад 150 тисяч ветеранів праці та 160 тисяч дітей війни.

Владислав ЖМУРКОВ.

Велопарковку — в кожен торговельний центр

Безкоштовним вело- та мотостоянкам у Києві — бути. За це рішення вчора проголосували столичні депутати. Відтепер власники супер- та мегамаркетів, спортивних і торговельно-розважальних центрів зобов'язані облаштовувати спеціальні парковки для «двоколісних». В іншому разі про отримання погоджувальної документації для розміщення відповідного підприємства чи установи — годі й мріяти. За словами секретаря Київської міської ради Олеся Довгого, ця ініціатива є вкрай необхідною для заохочення киян до здорового способу життя. А також для покращення екологічного стану столиці.

В основі прийнятого рішення — «Рекомендації з встановлення велосипедних парковок», створені Асоціацією велосипедистів Києва. Члени останньої вирішили особисто простежити за голосуванням депутатів. Аби вплинути на рішення народних обранців, напередодні навіть оголосили про проведення мітингу. Щоправда, на саму акцію прийшло більше журналістів, аніж велосипедистів. «Віддуватися» за всіх довелося Ірині Бондаренко, активістці Асоціації велосипедистів Києва (АВК). Каже, людей було б більше, якби про запланований мітинг вони дізналися заздалегідь.

— Ми буквально вчора вночі почули про акцію. Зібрати народ не вдалося — більшість працює. Але вони телефонують і кажуть, що під'їдуть, шойно звільняться, — каже пані Бондаренко.

Тим часом, прив'язуючи свого «двоколісного коня» до

дерева навпроти будівлі КМДА, Ірина розповідає, якими мають бути справжні велопарковки. Вимог до них не так і багато: зручність та надійність. «Недостатньо просто встановити парковку. Треба ще обов'язково подбати про її безпечність. Щоб людина, залишаючи ровер, не хвилювалася, що його поцуплять чи пошкодять. Для цього стоянки можна встановлювати в людно місці, або ж просто у полі зору охоронців торговельних центрів. А краще обладнати їх відеонаглядом. Ще одна наша вимога — наявність навісів від дощу». Втім, це все — лише у планах. А нині Ірині та решті велосипедистів за парковку слугують дерева, паркани та стовпи. Хоча, каже пані Бондаренко, справжні велостоянки вартують не так уже й дорого — від 300 до 1500 гривень. І навряд чи стануть непосильним фінансовим тягарем для більшості магазинів.

фото Анастасії СІРОТКІНОЇ

Проте до велостоянок ще треба якось доїхати. А з цим виникає чимало проблем. Адже наші вулиці, а особливо дороги, на роверів не розраховані. Попри розробку і навіть прийняття програм з облаштування велосипедних доріжок — останніх і досі немає. «От кажуть наші чиновники: треба щось робити із заторами на дорогах, будувати нові мости, розв'язки. Але навіщо вигадувати велосипед? Краще облаштуйте для нього спеціальні доріжки. Я б їздив на роботу на ровері, коли б знав що це хоч трішки безпечно», — каже киянин Олександр.

А так, на українських доро-

гах автомобілістам та велосипедистам дедалі частіше стає затісно. «Наїзди» на двоколісних стаються в кожному місті по декілька разів на рік! До речі, за даними АВК, тільки в Києві налічується близько 15 тисяч велосипедистів. І чим далі — тим їх кількість збільшується. І всі вони прагнуть бути повноцінними учасниками дорожнього руху. Але чиновники ніяк не наважаться облаштувати бодай кілька велодоріжок, приміром, на мостах, що сполучають береги столиці. А ще цікаво, як скоро стоянки для роверів з'являться біля будівлі КМДА.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Чи проживе студент на 907 гривень на місяць?

Луганський студент Леонід Алпатов погодився взяти участь в експерименті, що його проводить Національної форум профспілок України, і спробувати прожити на 907 гривень цілий місяць. За його розрахунками, 302 грн. піде на оплату комунальних послуг, 75 грн. — на користування інтернетом, який необхідний для навчання, 77 грн. — на проїзд транспортом і 35 грн. — на мобільний

зв'язок. Що стосується харчування, те Леонід визначив для себе на місяць такі головні продукти: 10 кг картоплі, 5 кілограмів яловичини й хліб. Теоретично в 907 грн. студент вклався, але практично не вийшло, оскільки продукти дорожчають із кожним днем. За розрахунками Леоніда, за день на харчування у нього повинне йти не більше 14 гривень, але витратити доводиться більше,

попри те, що від багатьох необхідних молодому організму продуктів він змушений відмовитися. Єдиний вихід — не платити за комуналку. Експеримент стартував 1 жовтня, але, проживши лише тиждень, студент дійшов висновку, що прожитковий мінімум в Україні має сьогодні становити 2400 грн.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Марафон проти зморщок і СНІДу

Чемпіонкою України з бігу у своїй віковій групі стала запоріжанка Олена Бабенко — переможниця проведеного у Білій Церкві на Київщині марафону для 50-річних.

Змагалися у різних вікових групах одразу 800 спортсменів із багатьох країн світу, паралельно в міжнародному Білоцерківському марафоні розігрували призи однієї з місцевих потужних компаній. До слова, результат нашої чемпіонки вражає: 42 кілометри 195 метрів вона пробігла за 3,5 години.

Тим часом у Києві готуються до благодійної акції «Пробіг заради життя—2010», присвяченої проблемі профілактики ВІЛ/СНІДу. Ініціатор заходу, всеукраїнська благодійна організація «Рівний — рівному»,

запрошує приєднатися до акції усіх охочих. Учасники пробігу стартуватимуть об 11.00 і подолають дистанцію довжиною 3 км. У зв'язку з цим 9 жовтня з 9.00 до 22.00 буде перекрито автомобільний рух по Хрещатику (від майдану Незалежності до Бессарабської площі), а з 9.00 до 12.30 — від Європейської площі до площі Льва Толстого.

У рамках акції відбудеться збір коштів на лікування, догляд та підтримку ВІЛ-інфікованих дітей. До речі, під час пробігу на Хрещатику працюватиме мобільна лабораторія для експрес-тестування на антитіла до ВІЛ.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя—Київ.

ФОТОФАКТ

У селі Копані Оріхівського району Запорізької області перепоховали останки 166 радянських воїнів, знайдених пошуковими загонами на забутому госпітальному цвинтарі.

фото Дмитра СМОЛЬЧЕНКА (Українофрм).

Для севастопольців облаштують окремий вхід

У найближчому майбутньому потік бажаючих потрапити на територію Національного заповідника «Херсонес Таврійський» буде розділено надвое — на підставі паспортних даних відвідувачів.

Голова Гагарінської райдержадміністрації Севастополя Олександр Челомбитко повідомив про те, що міська влада домовилася з міністром культури про преференції для жителів Севастополя: «З початку цього тижня ми готуємо другий вхід для безплатного відвідування музею севастопольцями».

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

За мовчання... кримінальні справи

Працівники УБОЗ УМВС України у Миколаївській області затримали трьох учасників злочинної групи — керівника громадської організації з гучною назвою «Комітет по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією», його заступника та рядового працівника (1971, 1975 та 1982 років народження відповідно). Протягом останніх двох років на території Миколаївської та інших областей України молодики виявляли інтернет-клуби та інші заклади, які працюють з порушеннями чинного законодавства, і вимагали від їхніх власників грошей — за те, що не повідомлятимуть контролюючі та правоохоронні органи про порушення у здійсненні підприємницької діяльності.

Задokumentовано близько 14 епізодів злочинної діяльності угруповання. Всіх його учасників затримано, порушено п'ять кримінальних справ.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаївська область.

Комсомольський ювілей святкуватимуть з розмахом

Одноденний туристичний похід «Стежками комсомольської слави» для вихованців центру соціально-психологічної реабілітації відкрив програму заходів, яку затвердив міський голова до 90-ї річниці створення комсомольських осередків на Дніпропетровщині. У навчальних закладах з першого жовтня, як повідомили в управлінні у справах сім'ї та молоді міськради, стартував конкурс дитячої творчості «Комсомольська юність моєї родини». Будуть також екскурсії до Музею історії комсомолу Дніпропетровщини. Окрім цього планують провести легкоатлетичну естафету, мітинги, оновити експозиції шкільних кімнат та музеїв.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровськ.

Ми в групі з високим ризиком соціального неспокою

Міжнародна організація праці (МОП) внесла Україну до списку країн, в яких присутній високий ризик соціального занепокоєння. Про це повідомив національний координатор МОП в Україні Василь Костиця, повідомляють «Українські новини». Він відзначив, що світова фінансова криза спонукала цю організацію й інші міжнародні інститути здійснювати певні розрахунки ступеню ризику для багатьох країн. Разом із Україною в список країн з високим ризиком соціального неспокою потрапили Мексика й Перу. До країн із середнім рівнем соціальних хвилювань зараховано Грецію, Іспанію та Францію, де перманентно проходять масові протести проти політики урядів у соціальній сфері.

В. Костиця повідомив, що 2010 року випадки соціальних заворушень, пов'язаних із фінансово-економічною кризою, зареєстровано в більш ніж 25 країнах, більшість із яких — з розвиненою економікою. Нагадаємо, МОП — спеціалізована установа Організації Об'єднаних Націй, що займається питаннями регулювання трудових відносин. Учасниками МОП є 183 держави.

Податківці Донеччини знайшли понад мільйон підпільних заробітчан

Тепер спитають, звідки в них авто, земля та гроші на закордонні поїздки.

У Донецькій області нараховується 1 мільйон 95 тисяч осіб працездатного віку, які не мають жодних офіційних доходів. Про це заявили в Державній податковій адміністрації області. Податківці кажуть, що переважна частина таких громадян працює «в тіні», тобто без оформлення трудових угод, або виїжджає на заробітки за кордон. Тепер контролери з'ясовуватимуть джерела доходів кожного «безробітного».

У міських та районних податкових інспекціях з'ясовують, чи не реєструвалися на цих громадян приватні підпри-

ємства і чи немає в митних реєстрах даних про те, що ці особи ввозили з-за кордону товар для перепродажу на території України. До роботи підключаються правоохоронні органи, митна служба, центри зайнятості та місцева влада. Органи ДАІ нададуть дані про наявність у непрацюючих громадян автотранспорту, паспортисти повідомлять, хто з потенційних заробітчан отримував закордонні паспорти, прикордонники — про те, хто і коли перетинав державний кордон. Бюро технічної інвентаризації та органи земельного кадастру поді-

У Дніпропетровську вчисті відкрили після реконструкції Ленінське відділення обласного бюро судово-медичної експертизи.

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Україноформ).

ляться інформацією про наявність нерухомості та земельних ділянок. Крім того, представники місцевої влади та дільничні інспектори прийдуть із персональними візитами до безробітних громадян.

«Якщо люди займаються «човниковим» бізнесом чи займаються до односельців копати городи, ніхто їх за це не засудить і карати не стане. Все, чого ми вимагаємо, — оформити необхідні документи та заплатити податок на доходи фізичних осіб. Упевнений, що ті, хто з'явиться до податкової сам, опиниться у вигравші», — заявив голова Державної податкової адміністрації в Донецькій області Олександр Клименко.

Він додав, що за законом за грубе порушення трудового законодавства відповідальність несе лише роботодавець.

Податківці вже виявили майже 11 тисяч найманих працівників, трудові відносини із якими не були оформлені належно. Крім того, знайшли майже 2 тисячі громадян, які займалися підприємницькою діяльністю без державної реєстрації. На 711 платників податків за порушення трудового законодавства та приховування інформації про найманих робітників подано матеріали до прокуратури, порушено 70 кримінальних справ.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

Національний заповідник «Херсонес Таврійський» можуть найближчими роками включити до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Щоб це сталося, зазначив генеральний директор заповідника Леонід Марченко, необхідно виконати цілу низку умов. «Ми разом з Мінкультури розробили програми управління, консервації об'єктів, яка ще допрацьовуватиметься», — повідомив гендиректор. Крім того, заповідник «уже одержав рішення й держакти на 17 з 22 земельних ділянок. Розраховуємо одержати держакти по ще двох-трьох, у тому числі щодо ділянки, на якій розташована фортеця Чембало у Балаклаві». Однак на урядовому рівні поки що не затверджено концепцію розвитку Херсонеса, яка визначає, які необхідно провести роботи (наприклад, берегоукріплювальні, консервацію, створення археологічного парку). Також необхідно повністю вирішити питання із межами Херсонеса, відзначив керівник заповідника, **передає УНІАН.**

Луганські міліціонери одержали 20 автомашин

Легкові автомобілі, УАЗи й один БТР-60 були передані Управлінню МВС України у Луганській області. Як відзначив начальник обласного управління Євген Польської, зношеність їхнього автопарку дуже велика, тому 20 одиниць техніки допоможуть оперативно й максимально ефективно вирішувати службові завдання. У свою чергу, голова Луганської облдержадміністрації

Валерій Голенко пообіцяв, що обласна влада й надалі підтримуватиме міліцію. Автомобілі для органів МВС були закуплені у рамках обласної програми підтримки правоохоронних органів. 300 тис. грн. виділено благодійним фондом «Благовіст», майже мільйон гривень дав обласний бюджет, свою лепту внесли і спонсори.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

Фото Олександра КРЕМКА (Україноформ).

У Миколаївському міському виставковому центрі триває традиційна виставка «АгроПівдень—2010», де можна придбати саджанці, насіння й садово-городній інвентар.

Садочок на вихідні

нешодавно почав працювати у приміському селі Смиківці під Тернополем. Його відкрило подружжя Окрутних. Потребна прилаштувати дітей у суботу та неділю час від часу виникає у багатьох сім'ях. Не обов'язково на весь день, буває — на годину-другу. Назустріч Олені та Володимирові (вона — вчителька музики, він — художник) пішла сільський голова Смиковець Галина Висоцька, котра дозволила орендувати на вихідні приміщення місцевого дитсадка. У садочку вихідного дня діти не лише під наглядом. З ними граються, займаються співом, ліпленням, малюванням, вчать танцювати. За потреби — нагодують і вкладають спати, адже працює він до півночі. Діток тут приймають віком від трьох до десяти років. Плата цілком помірною, тож садочок стає все популярнішим у мешканців Тернополя, звідки до Смиковець — рукою подати.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тенопільська область.

У притулку для собак не знають, що робити з вовком

Незвичайного для міста мешканця — степового вовка — знайшли в Куйбишевському районі Донецька, де хижак намагався напасти на кіз. Коли господарка-пенсіонерка спробувала відігнати непроханого гостя, той не виявив жодного спротиву. Місцеві мешканці викликали спеціальну службу, щоб упіймати вовка. Тепер він перебуває у притулку для собак. Фахівці не знають, що робити з новим підопічним: випустити на волю його не можна, оскільки, за всіма ознаками, вовк був ручним і в дикій природі може не вижити.

«Гадаю, ця тварина у когось жила і, можливо, втекла, а можливо, почала виявляти агресію, — розповів директор комунального підприємства «Тварини в місті» Євген Гринчук. — За характером вовк добрий, але дуже переляканий, попервах нічого не їв. Адже за пах у собачому притулку для нього чужий, йому потрібен рідний». Ветеринари визначили вік підопічного — приблизно три роки. Вовк з'їдає десять-дванадцять кілограмів сирої яловичини або курятини на день. «Собачу» їжу — кашу чи суп — не визнає. У притулку нового поселенця називають Ашер.

«Якось до нього у вольєр потрапило цуценя, — пригадує

директор притулку для бездомних собак «Піф» Вікторія Васильєва. — Боялися, з'їсть маленького. Але вони тиждень жили разом, цуценя доїдало після вовка їжу і вижило, гадаю, завдяки тому, що спало, зарившись у вовчу шерсть. Звір, а теж серце має».

Тепер співробітники притулку думають, куди подіти вовка. Адже цій тварині потрібен не закритий вольєр, а безпечне місце, де він може багато рухатися. Проте випустити на волю тварину, яка не звикла полювати, не можна. Тому кінологи шукають нове місце для «сірого» і звернулися до зоопарків та приватних розплідників.

Вл. інф.

У НОМЕР

► ТЕРНОПІЛЬ Екологічні інспектори підробляли протоколи і самі сплачували

Державні службовці вдалися до цього з метою... завищення показників у роботі. Вони склали фальшиві протоколи про нібито вчинення громадянами адміністративних правопорушень та відповідні постанови про накладення на цих громадян адміністративних стягнень. Липові порушники, чий дані фігурували в документах, навіть не здогадувалися, що вони нібито викидали пакети з побутовими відходами у придорожню смугу чи неправильно експлуатували сміттєзвалище села, адже в більшості випадків самі державні службовці сплатили за них 17 гривень штрафу з власної кишені.

Кожного інспектора оштрафовано на 1000 гривень.

До речі, це не єдиний випадок підробки документів заради штучного нарощування показників.

► ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

«Берегиня» збирає кошти на пам'ятник Олені Пчілці

У Луцьку 8—10 жовтня триватиме VI міжнародний фестиваль українського фольклору «Берегиня». У ньому візьмуть участь колективи українських громад Білорусі, Росії, Угорщини, Польщі, Литви, Латвії, а також 16 областей України, всіх міст і районів Волині. Народне мистецтво представлятиме майже тисяча виконавців.

У програмі фестивалю — наукова конференція «Народна творчість українців у просторі та часі», конкурс солоспіву колективів, продаж виробів народних майстрів, а також виставка творів декоративно-прикладного мистецтва.

Учасники і гості «Берегині» долучаться до збору коштів на спорудження в Луцьку першого в світі пам'ятника відомій письменниці, матері Лесі Українки Олені Пчілці.

Микола ЯКИМЕНКО.

► ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Прагнуть до сотні найкращих

Підбито підсумки регіонального етапу Всеукраїнського конкурсу «100 найкращих товарів України». Такими визнано 30 видів товарів та послуг від 21 підприємства області. Вісім із них представлятимуть Дніпропетровщину на заключному етапі конкурсу. Це, зокрема, ЗАТ з іноземними інвестиціями «Дніпропетровський олійноекстракційний завод», криворізьке ТОВ «Геліос ЛТД», ВАТ «Акціонерна компанія «Комбінат «Придніпровський», ЗАТ «Дніпропетровський комбінат харчових концентратів», підприємство «Іст Болт Україна», ТОВ «КПД», ДП «УНДКТІ «ДІНТЕМ» і науково-технічне агентство ТОВ «Укрметалургінформ».

Цього року, як зазначив заступник голови ОДА Олександр Любич, збільшилася кількість учасників регіонального туру конкурсу, значно поживавися й споживчий ринок — за 9 місяців товарооборот в області зріс на 20 відсотків. За цими показниками регіон вийшов на рівень докризового 2008 року.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Письменники брати Капранови закликають діячів культури і громадськість не допустити прийняття закону «Про мови в Україні», який є, за їхніми словами, наступом на свободу, мову і культуру українців — УНІАН

У Ялті у рамках святкування 150-річного ювілею ЧЕХОВА проходить міжнародна театральна зустріч—«круглий стіл» «А. Чехов і сучасний театр», куди запрошені відомі культурні діячі України, Росії, Білорусі, а також багатьох країн далекого зарубіжжя, інформує наш кореспондент Георгій Вервес

ПОДРОБИЦІ

Чаклування біля гут

8-й міжнародний симпозіум гутного скла, який організовує Національна академія мистецтв спільно із компанією «Галицьке скло», розпочався у Львові. Українські та закордонні художники-склярі, які завітали до нашої країни з різних куточків світу, обмінюються досвідом роботи та діляться цікавими ідеями. Вироби, виготовлені під час симпозіуму, можна буде побачити у Львові 11 жовтня у Національному музеї імені Андрея Шептицького (пр. Свободи, 20).

На гутах «Галицького скла» працюють склярі з Австралії, Великобританії, Франції, США, Польщі, Росії, країн Прибалтики та багатьох інших. Вони приїхали в Україну, щоб поспілкуватися, здобути нові знання, обмінятися підходами до технологічного процесу. Австралійський митець Джаспер Даунинг, що працював зі склом крім Австралії у Данії, Голландії та Канаді, був вражений технологічним рівнем обладнання, на якому працюють художники. Метью Дьюран, майстер художнього скла з Великобританії відмітив колосальний обмін досвідом між митцями різних країн, діалог, що розширює художні обрії.

«Галицьке скло» спільно з академією мистецтв давно працюють над відтворенням давньої техніки виробів зі скла.

— Залишки старовинних скляних речей піднімають з морського дна і вивчають, — пояснює директор «Галицького скла» Зиновій Литвин. — Здебільшого це посуд і різноманітні скульптури. На основі цих зразків з'являються нові роботи — які дихають давниною.

Ректор Львівської національної академії Андрій Бокотей вбачає велику користь у симпозіумі не лише для відомих майстрів гутного скла, а й для майбутніх.

— Студенти знайомляться з відомими художниками-склярами через літературу, через їхні твори, — каже він. — Тепер матимуть нагоду їх побачити, послухати їхні лекції, подивитися, як вони працюють.

У навчальному закладі студенти також «чаклують» над скляними шедеврами біля гут. Їхні роботи потраплять на підсумкову виставку, але експонуватимуться окремо від робіт українських і закордонних митців.

Найкраще творіння кожного з учасників експонуватиметься на виставці у Національному музеї імені Андрея Шептицького, а потім буде передано у дарунок місту та поповнить колекцію Музею скла. Крім скляних шедеврів виставлятимуться картини, написані майстрами гутного скла на пленах, проведених під час 8-го міжнародного симпозіуму гутного скла.

Оксана ЛЕВЧЕНКО.
На знімку: в майстерні «Галицького скла».
Фото Кшиштофа БАРЧУКА.

Майська ніч... восени

92-й театральний сезон Дніпропетровський академічний український музично-драматичний театр імені Т. Г. Шевченка відкрив прем'єрою музичної феєрії «Майська ніч» за твором Миколи Гоголя. Навіть той, хто напам'ять знає його безсмертні «Вечори на хуторі біля Диканьки», не сумуватиме на цій виставі. Шевченківці, не відступивши від авторського тексту, спробували наповнити хрестоматійний твір новими інтонаціями.

Яскраве дійство розгортається на тлі розкішних декорацій роботи київського художника Станіслава Петровського та Володимира Боброва. На передньому плані — сільська вулиця. Над нею зависають білопінні садки, з яких визирають чепурні мазанки під стріхами. А далі синіє освітлений місяцем нічний став — порослий лілями; на протилежному високому березі — старий безлюдний будинок, у якому колись жив сотник із дочкою.

Історію панночки-утоплениці, доведеної до відчаю мачухою-вільмою, на догоду якій сотник вигнав дочку з дому, молодий козак Левко не просто розповідає коханій Галі, а розіграє, залучивши до гри ще й сусідку Килину, котра підглядала за ними. Закохані, якщо перефразувати іншого класика, щасливі всі однаково. Однак і в народного артиста України Василя Крачковського (Левко), і артистки Світлани Сушко (Галя) була нагода виявити власну індивідуальність. Тож глядачі широко аплодували їм за пісні. Музику до «Майської ночі» написав Микола Лисенко, але шевченківці долучили ще й чимало відомих і маловідомих народних українських пісень. Приміром, оцю:

«Ой у полі нивка, росте материнка,
Там дівчина жито жала,
сама чорнобривка.
Жала вона, жала, стала спочивати,
Коли їде козаченько, мусив шапку зняти.
«Здорова, дівчино, помагай Біг, женце»,
Вона встала, одказала:
«Здоров козак-серце».

Автор інсценізації і режисер-постановник, народна артистка України Лідія Кушкова подбала, щоб власний «бенефіс» був не тільки у головних, а й у другорядних дійових осіб. П'яний Каленик, у блискучому виконанні народного артиста України Михайла Чернявського, який «сам собі голова, над усіма головами голова, ще й головешка зверху», впродовж но-

чі без успіху шукає свою хату та попадає у різні кумедні історії. Своячениця голови Параска не тільки варить йому борщі та порядкує у хаті, а й «крутить роман» із писарем, який узявся учити її грамоті. (Заслужена артистка України Неля Ніколаєва, котрій довелося через витівки парубків не раз упріти у вивернутому кожусі, мала ще одне випробування, з яким справилася бездоганно: сховавши писаря у скрині, сама змушена була лізти на високу піч). Виңокур теж отримав дещо розширену роль. Йому випало й історію про тещу розповідати: пригошаючи подорожнього галушками, вона подумки побажала: «Щоб ти вдавися», й, ухопивши останню галушку, сама не змогла її проковтнути (у Гоголя вдавися-таки гість, але тещі через це не було спокою до самої смерті: щоночі мрець сидів верхи на комині її хати з галушкою у зубах). А ще винокур мав хабар голові давати, щоб побудувати винокурню. Бо той почав, було, закидати, що саме на тій горі мав намір ставити пам'ятник цариці з бричкою, кучером... «Та ще й, скажіть, з вами», — не втримався винокур. Історію про те, як Явтух Макогоненко показував цариці Катерині дорогу до Криму і навіть удостоївся сидіти на козлах із царициним кучером, знаємо від Гоголя. А от шевченківці — в дусі часу — своєму голові (народний артист України Григорій Маслюк) вручили за цей подвиг ще й медаль, якою підстаркуватий кривий зали-

цяльник (вибив йому око, як розповідає він сам, той само кучер, що невдало замахнувся бато́гом) хвалився перед дівчатами.

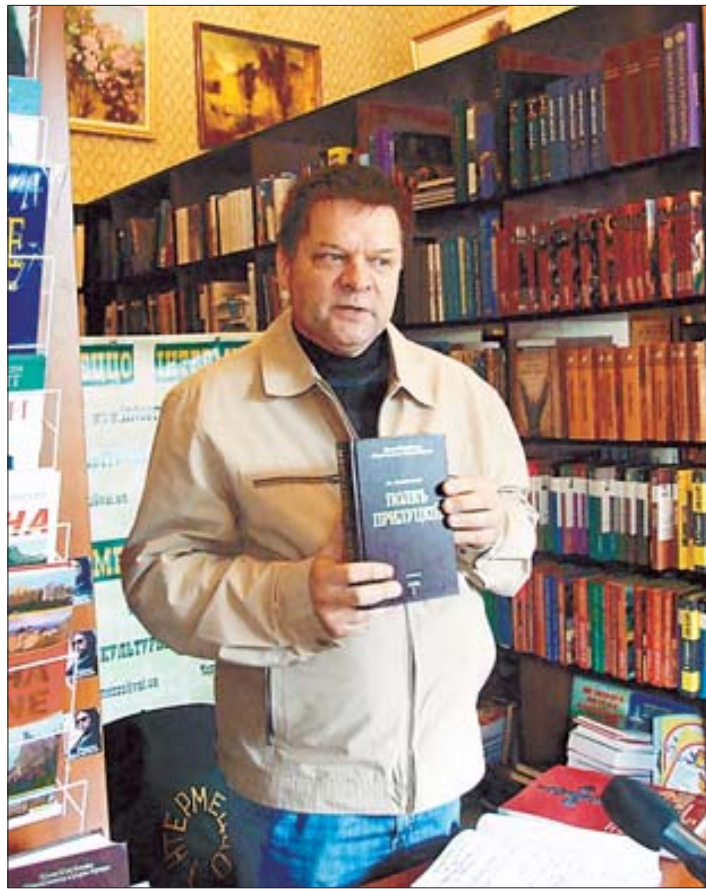
Остання сцена особливо осучаснює виставу. Почувши, що комісар має намір пообідати у голови, той став загадувати що, кому, й скільки принести з кожного двору. Люди обурювалися, але підступити ближче до Макогоненка не дозволяв шнурок з «прапора́ями», яким начальство відгородили від народу. Крім того, голова зобов'язав громаду взятися за лопати та до приїзду високого гостя відремонтувати міст і баюри на дорогах позасипати, а для нинішнього Дніпропетровська, як було і за часів Гоголя для всієї імперії, дороги лишаються чи не найбільшою проблемою.

Закінчилися ж перипетії тієї майської ночі для всіх (окрім хіба що мачухи-вільми) щасливо. Панночка звільнилася нарешті від злих чар, Левко і Галя стали під вінець і отримали неабияку фінансову перспективу (разом з листом від комісара, який наказував голові їх поженити, панночка вручила нареченому ще й ключа від сотникового будинку, де залишилося чимало срібла-злата), Явтуху Макогоненку проспівали величальну. І навіть п'яному Каленику дівчата, змилостивившись, показали дорогу додому.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Фото надане Дніпропетровським академічним українським музично-драматичним театром імені Т. Г. Шевченка.

У Прилуках стартував історичний проект

Нещодавно Прилуки відзначили 925-річчя. До цієї дати приурочено п'яте число часопису «Прилуки. Фортеця», а також перевидання відомої історичної праці Олександра Лазаревського «Полк Прилуцький».

Видання стали справжньою подією в культурно-мистецькому житті області, оскільки надруковані на сучасній поліграфічній базі, ілюстровані кольоровими світлинами. Крім того, видання наблизили до сучасників призабуті сторінки з історії Прилук, України. Автор проекту — меценат Юрій Коптев і його однодумці доклали усіх зусиль для реалізації задуму, що відкриває для України багато нових подробиць минулого, дає поштовх для історичної дискусії, досліджень маловивчених фактів, подій із життя Чернігово-Сіверщини.

У Чернігові в книгарні «Інтермещо» відбулася зустріч з редактором прилуцького журналу Ігорем Павлюченком, який презентував нові видання.

— Відомий український історик Олександр Лазаревський не видається з 1902 року, — розповідає Ігор Павлюченко. — Свого часу він опублікував сотні праць із життя старої України. Його друкованими джерелами, що нерідко втрачалися у вирі часу, історики користуються досі. Однак, ніде правди діти, солідний том про полк Прилуцький — нині бібліографічна рідкість. Ми, видавці, його навіть не тримали в руках. Бо унікальну працю про полковників, сотників, історію міст і сіл Прилуччини та околиць нині важко десь знайти. І лише завдяки історикам Ігорю Ситому та Олександру Ясенчуку ми отримали

мали скановану копію, за якою і відтворили майже 450-сторінкове видання 1902 року.

Ігор Павлюченко повідомив, що видання «Полку Прилуцького» Олександра Лазаревського позначено як перший том бібліотеки часопису «Прилуки. Фортеця». Меценат Юрій Коптев, який родом з Прилук, але мешкає у Москві, має бажання і надалі підтримувати цей суспільно значимий проект.

— Маємо намір у наступних томах найближчим часом видати серію наукових, краєзнавчих праць з історії рідної землі, — каже редактор. — Це дасть можливість історії України стати доступнішою для широкого загалу, школярів, шанувальників української старовини.

У підготовці до друку наступних томів нададуть допомогу фахівці обласного історичного музею ім. В. Тарновського. Разом з ними редколегія прилуцького часопису формуватиме історичну бібліотеку. «Полк Прилуцький» отримають безплатно бібліотеки Прилук, Чернігова та Києва. Студенти, історики зможуть придбати перевиданий том Олександра Лазаревського у книгарнях цих міст.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.
На знімку: редактор часопису «Прилуки. Фортеця» Ігор Павлюченко презентує «Полк Прилуцький».

Фото автора.

Архітектор Поліського Версалю

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Олексій Федорович Ворон — 76 років, освіта вища, відомий на всю країну майстер з озеленення державного підприємства «Клесівський лісгосп», відмінник лісового господарства, почесний лісівник України, заслужений лісівник і заслужений природоохоронець України, 51 рік у лісовому господарстві Рівненщини, автор книги «Земна архітектура рівненського Полісся».

На запитання: «Звідки воно, ваше захоплення озелененням?» — Олексій Федорович відповів: — То не в один день народжувалася моя робота з озеленення, мусите трохи довше послухати... Ми, Ворони, з Люблінського воєводства родом. Є там село Собібор, неподалік містечко Влодава. Батько мій був дуже хорошим будівельником — лісництво у Собіборі будував. А я, малий, крутився біля нього: малому ж усе цікаво, все хотів побачити. Був у тому лісництві розсадник, ялини в ньому вирощували. Дали татові з нього дві ялинки, ми їх разом коло нашої хати посадили, і то були перші посаджені мною дерева...

7 червня 1946 року нашу сім'ю депортували з Польщі за двадцять чотири години, — продовжує про пережите Олексій Федорович. — А через 58 років 4 місяці і 24 дні я приїхав подивитися на батьків-

ську хату. Дві наші ялини досі живі-здорові. Височіє-є-єнні! А хати нема, розібрали. Стояв я під нашими ялинами, які все пам'ятають, і ніхто в Собіборі не знав, чого плачу...

Із Польщі сім'ю Воронів мали вивезти в Чернігівську область. Потягом через Ковель завезли в Рокитне, там треба було пересідати на інший. Але батько, згадує Олексій Федорович, не став його чекати — кинувся шукати роботу. І знайшов її аж у Клесові, де Ворони пустили коріння. Після закінчення лісотехнічного інституту Олексій Ворон попросився на роботу у Клесів. Починав лісничим, не один рік був інженером лісового господарства, потім — у плановому відділі, ще пізніше — дев'ять літ головним лісничим.

— Усе б нічого, але то більше конторська робота, а мене в ліс тягнуло, туди хотілося, — каже

Олексій Федорович. — 16 жовтня 1987 року звільнилося місце лісничого Клесівського лісництва, зглянулися на мене, і такий був я щасливий!.. А якось ми їздили на Волинь по обміну досвідом. І там поставили нам за приклад лісничого, який тоді стриг 150 метрів живоплоту. Я загорівся зробити те саме, тільки ще краще і ще більше, у себе в Клесові.

1996-го Олексій Ворон тяжко захворів — на лікарняному пробув вісім місяців, а коли вийшов на роботу, йому, ще кволому, запропонували посаду майстра з озеленення.

— І попали в десятку, бо я це люблю, ця робота, скільки б її не робив, мені в радість і задоволен-

ціла історія. Щоб його було видно здалеку, спочатку думав насипати триметрову гірку. Прикинув, роздивився — мало три метри, насипали п'ять. Навів контури герба і давай садити кулясті туї на ньому. Пішло їх 240 штук, усі за один день посадив, натомився — не розказати. А вранці глядь — нема герба! Вночі по-свіжому хтось украв наші туї, залишилося їх зовсім мало, не більше сорока. Міліція приїхала, слід собака взяв, але на дорозі, там, видно, машина стояла, він загубився, шукай вітру в полі. Що робити? Давай я по-новому герб садити. Доки туї вкоренилися, пильнували вже. П'ять років нашому гербу. Там, на маківці гірки, звідки

ня, — охоплює поглядом територію навколо Клесівського лісництва Олексій Федорович. — На сьогодні стрижу 2 кілометри 695 метрів вічнозелених живоплотів. І вони, як ви бачили, не класично рівні, а зверху прикрашені такими ж вічнозеленими кулями, пірамідами, циліндрами і келихами. У живоплотах вистриг 21 «диван», є арки, є 24 зелені скульптури... Ще в нас є клумби, газони, альтанки, озерець... А в зелених фігурах, щоб ви знали, зашифровані цікаві ребуси, є цілі сюжети. Наприклад, є «Свічка Діви Марії», є «Олімпійська чаша», є «Келих Богдана Хмельницького»...

Поки розмовляємо з майстром, до лісництва під'їхала пара молодят. Фотографуються, бо тут дуже гарно. Майстер привітно махає їм рукою, а потім, побачивши, що зупинили погляд на гербі України з живоплоту, продовжує: — 3 тим гербом була колись

все видно, найбільше охочих сфотографуватися.

Книга Олексія Ворона «Земна архітектура рівненського Полісся» розійшлася, наче вода у піску. У ній — 360 кольорових знімків. Нещодавно у селище Клесів (воно у Сарненському районі) приїжджала академік Олена Миколаївна Байрак і дивувалася зеленій красі, автором якої є О. Ворон. До речі, ще десять років тому територія Клесівського лісництва була визнана кращою садибою лісництва в Україні.

Є в Олексія Федоровича й учень — випускник Березнівського лісного коледжу Сергій Відров. Ветеран каже, що саме йому довірили своє зелене дітище, коли збереться зовсім на заслужений відпочинок.

Володимир КОМАРОВСЬКИЙ,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
На знімках: зелені шедеври Олексія Ворона.

Фото авторів.

«Бог танцю» провів ювілейний вечір у Донецьку

Творчим вечором народного артиста СРСР та Росії Володимира Васильєва в Донецьку відкрився XVII міжнародний фестиваль «Зірки світового балету». Програма була поставлена до 70-річного ювілею артиста навесні цього року. Раніше її бачили в Парижі, Нью-Йорку та Москві.

Протягом вечора глядачі, серед яких були дружина Президента України Людмила Янукович, керівники області та міста, народні депутати України та чимало шанувальників мистецтва, змогли оцінити майстерність заслужених артистів Росії Маріанни Рижкіної та Геннадія Яніна, лауреата міжнародних конкурсів Світлани Беденко, солістів балету із Росії Дарії Хохлової, Артема Овчаренка, Дениса Медведєва, Владислава Лантратова та інших.

Особливу атмосферу створили фрагменти записів балетів за участю Володимира Васильєва та Катерини Максимової — дуету, який преса називала кращою танцювальною парою ХХ століття. Талант ювіляра, якого свого часу охрестили «російським Богом танцю», виявився багатограним: метр балету читав власні вірші і демонстрував намальовані власною рукою картини. Кульмінацією вечора став танець на музику Ф. Шопена в хореографії В. Васильєва, який ювіляр виконав у парі з солісткою Большого театру Росії Дарією Хохловою. Зал стоячи вітав народного артиста. Символічні подарунки Володимирі Васильєву вручили голова Донецької обласної державної адміністрації Анатолій Близнюк, Донецький міський голова Олександр Лук'янченко та організатор фестивалю Владислав Дрегер.

А наступного дня Володимир Васильєв

став гостем клубу «Інтелігент», що діє в ліцеї при Донецькому національному університеті. Відомого танцівника прийняли в почесні члени клубу. «Для нас велика честь приймати у себе легенду балету, неординарну та обдаровану людину, — відзначив директор фестивалю, народний артист України Вадим Писарев. — Володимир Вікторович уже був у Донецьку на одному з фестивалів як почесний гість. Дуже важливо, що в ці дні метр танцю зміг знайти віконце в своєму щільному графіку, щоб приїхати до донецчан».

Протягом фестивалю, який триватиме десять днів, глядачі побачать вистави за участю артистів балету з України, Росії, Німеччини, Франції, Чехії, Японії, Казахстану, Угорщини, Куби. Генеральним партнером свята класичного танцю, яке відбувається під патронатом дружини Президента України Людмили Янукович, виступило ВАТ «Донецькавтотранс».

Ліна КУЩ.

На знімку: танцюють солісти Большого театру Росії Маріанна Рижкіна та Артем Овчаренко.

АКТУАЛЬНО

► БУКОВИНА

Інтернет-читальня замість залу гральних автоматів

Відкриттям інтернет-читальні відзначили у райцентрі Кіцмань Всеукраїнський день бібліотек. Облаштували її в читальному залі районної бібліотеки в центрі міста. Раніше в цьому приміщенні був зал гральних автоматів. Кіцманський район виграв грант за програмою «Бібліоміст» міжнародної некомерційної організації «IREX», завдяки чому кіцманчани матимуть вільний безплатний доступ до світових інформаційних ресурсів. Такі само заклади планують відкрити ще у двох селищах району.

«Бібліоміст» — це партнерський проект Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та Міністерства культури і туризму України за фінансової підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс. Корпорація Microsoft безплатно надає публічним бібліотекам України програмне забезпечення. Проект передбачає також безплатне надання техніки та ознайомлення бібліотечних працівників із новітніми технологіями.

Сергій СУЛИМА.

► ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Через багато років хрест повернувся на своє місце

Тепер його в руках тримає ангел-хранитель. Точніше, фрагмент хреста із розп'яттям. Ще далекого 1848-го хрест на цьому місці встановили мешканці міста Чорткова на Тернопільщині на знак подяки за скасування панщини. Він пережив не одну війну, але був зруйнований у вісімдесяти: радянська влада не могла допустити, щоб культовий пам'ятник розміщувався на території педагогічного

училища. За часів незалежності на цьому місці було встановлено дерев'яний хрест. Коли нещодавно прокладали теплотрасу, викладач Іван Кікис побачив у глибокій траншеї фрагмент хреста. Його підняли, очистили. Він став основою скульптурної композиції «Ангел-хранитель», створеної київським митцем Олексієм Степановим, який багато років навчався в Європі і США, а тепер радує своєю творчістю рідну Україну. Залучив його до цієї благодійної справи колишній випускник училища, а нині відомий музикант, співак, меценат Михайло Мацієвський. Не міг стримати емоцій директор навчального закладу Роман Пахолок, який прочитав власні вірші, присвячені цій події. Голова обласної ради Олексій Кайда висловив сподівання, що біля пам'ятника набиратимуться духовності і мудрості не лише майбутні педагоги, а й їхні викладачі, мешканці міста.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

На знімку: ангел-хранитель із знайденим розп'яттям.
Фото Тетяни ТАРАСЕНКО.

Територія Клесівського лісництва була визнана кращою садибою лісництва в Україні

Потік токсичного «червоного шламу» — суміші води й відходів переробки бокситів, що утворився після вибуху на угорському заводі з виробництва алюмінію, досяг Дунаю, *передає РБК*

Ліс: садити більше, використовувати ефективніше

Ліс — не картопля чи буряки, сам росте. Так вважають люди, уявлення яких про роботу лісівників зводиться до охорони лісу від незаконної вирубки та реалізації деревини. Насправді вони дуже помиляються. У цьому ще раз переконало виїзне засідання колегії Державного комітету лісового господарства, яке пройшло на Житомирщині. Його учасники відвідали три держлісгоспи — Ємільчинський, Новоград-Волинський та Баранівський. Там можна було ознайомитися з усіма етапами роботи лісівників.

Сосновий ліс починається з... трилітрової банки

Стелажі заставлені трилітровими банками, що закриті металевими кришками — як домашня консервація. А в банках насіння *pinus sylvestrus* (по-нашому — сосни звичайної). У кожній його більш як півтора кілограма. Це близько десяти гектарів майбутнього лісу. Заготівля є не простою справою. Збирають його не будь-де, а з елітних насаджень. Для цього використовують спеціальні підйомники. У барабани сушарки завантажують шишки. За температури 45 градусів вони відкриваються, і насіння випадає через отвори. З центнера шишок виходить близько кілог-

Мине багато десятиліть, перш ніж тендітні саджанці, які треба захищати від бур'янів, стануть таким лісом, як той, що росте біля розсадника

рама насіння. Його виділяють лісництвам, залишок зберігають: за відповідних умов воно не втрачає якості до 25 років. А майбутні діброви починаються із заготівлі жолудів.

Поряд із шишкосушаркою — теплиці. Саме там ростуть малесенькі сосни. Чому в теплиці? Керівники Баранівського лісомисливського господарства пояснили: на тимчасових розсадниках у відкритому ґрунті результати значно гірші, особливо за таких складних погодних умов, як нинішнього року. А під плівкою в теплицях контрольоване середовище. Діє насосна станція, трубопровід, сходди поливають, лісокультурниці доглядають за ними. Загалом по лісгоспу вирощують три з половиною мільйони штук посадкового матеріалу, що задовольняє потреби

Голова обласної ради Віталій Француз і начальник обласного управління лісового і мисливського господарства Володимир Ткачук у насіннесховищі

підприємства і дає змогу реалізувати частину його іншим господарствам.

Потреба в саджанцях зростає. Сьогодні ліси займають 15,7 відсотка території нашої держави. А оптимальна лісистість для України — 20 відсотків. Це значить, що додатково треба посадити ліс більш як на двох мільйонах гектарів.

— У нас є розсадники, маємо підготовлених фахівців, техніку. Тепер видарюємо за рік ліс на 50—60 тисячах гектарів, а можемо садити не менше ста тисяч, — упевнений голова Держкомлісу Микола Шершун. Найголовніша умова для цього — усунути перешкоди на шляху передачі лісівникам земель, які вийшли із сільськогосподарського користування. Проблема в тому, що поки земля

заростає бур'янами й чагарниками, вона нікому не потрібна. Тільки-но лісівники почали порушувати питання про передачу їм цих площ, знайшлися «господарі».

Уже підготовлено проєкт змін до Лісового та Земельного кодексів. Потрібно законним шляхом вирішити проблему передачі земель, які вийшли з сільськогосподарського користування. Заковика в тому, що ці площі вже розпайовані. Є два варіанти: або ці ділянки викуповує держава й передає лісівникам, або власник паю сам на своїй ділянці вирощує ліс.

Наскільки це актуально, підтвердили цифри, які навів голова облдержадміністрації Сергій Рижук. В Ємільчинському районі 70 тисяч гектарів ріллі, більша частина якої не використовується, тож 20—25 тисяч гектарів її можна передати в систему лісового господарства. Схожа ситуація в ряді інших поліських районів області. В цьому, до речі, мав змогу переконатися кожен, кому випадало їхати «варшавкою», тобто дорогою Київ—Ковель, обабіч якої багато колишніх полів заросли бур'яном, чагарником чи самосійним лісом.

— Лише на Житомирщині можна виконати річну загальнодержавну програму створення нових лісів, — констатував очільник області.

Вища якість — більші прибутки

Вирощування посадкового матеріалу обходиться дешево. А щоб закласти ліс, потрібна ще й техніка — для розпушування ґрунту, знищення бур'янів, посадки дерев. Це теж гроші. Урожай, тобто деревина, буде тільки через вісімдесят чи більше років, тобто кошти треба «зав'язати» на тривалий час. Держава ж виділяє вкрай мало ресурсів. За вісім місяців цього року підприємствами Житомирського облуправління на ведення лісового господарства спрямовано 77 мільйонів гривень власних коштів — це 93 відсотки від загальної суми, тобто з бюджету витрачено лише сім відсотків. Можна порівняти з іншою цифрою: за цей же самий період сплачено податків до зведеного бюджету та платежів до фондів соціального страхування на суму 106,5 мільйона гривень. Висновок із цього можна зробити такий: щоб успішно впоратися із завданням нарощування лісистості (не забуваймо, крім цього доводиться вести також лісовідтворення там, де проведено рубки головного користування), лісівникам треба нарощувати прибутки підприємств.

Ім це вдається. У цілому по Україні за вісім місяців порівняно з таким саме торішнім періодом реалізація продукції зросла на 32 відсотки. Ще вищі темпи на Житомирщині: зростання — 49 відсотків, а в розрахунку на одного працівника — на 54 відсотки. І це не тому, що рубати стали більше. Мова йде про максимальний вихід високоякісних сортиментів із кожного заготовленого дерева. Як цього найкраще досягти, учасники засідання колегії могли переконатися на прикладі Новоград-Волинського досвідного лісомисливського господарства, де за рік обсяг реалізації продукції зріс на 36 відсотків — і це при скороченні лісосіки. Цього досягнуто завдяки продуманій системі преміювання. Найвищою є ціна реалізації фанерної сировини дуба і ясеня, тож і премія за кожен кубометр її найбільша. Що нижча вартість інших видів сировини, то менші премії. Тут за вісім місяців цього року порівняно з таким же періодом минулого доплата працівникам за цінні сортименти зросла на 85 відсотків і становить тепер 550 гривень. Тобто люди зацікавлені, щоб якомога раціональніше розкрязувати заготовлену деревину.

Довести зарплату до трьох тисяч гривень

Ще одне джерело доходів — переробний цех, основна продукція якого мозаїчний паркет. Він дуже популярний у Німеччині, куди щомісяця відправляють сім машин. За шість років випущено близько мільйона квадратних метрів паркету. Поряд із мозаїчним паркетом виготовляють також технологічний.

Голова Держкомлісу прокоментував це так:

— Кожен повинен займатися своєю справою. Завдання лісівників — посадити, виростити ліс і продати урожай приватним структурам, які займаються глибокою переробкою деревини. Але сьогодні нам показали, як із низькотоварної деревини, котру свого часу не було куди дівати, виготовляють конкурентну продукцію, досягають високої рентабельності, тож мають змогу платити пристойну заробітну плату. Таку переробку я вітаю і буду підтримувати. Але якщо в одній з областей від переробки отримали за рік 1 мільйон 800 тисяч гривень збитку, то краще від цього відмовитися.

Гроші треба рахувати скрізь. В одному з кварталів гостям продемонстрували, як відходи лісозаготівлі, не придатні для переробки, перетворюють на тріску. В області діють підприємства, які виготовляють паливні гранули. Як наголосив голова ОДА, програма енергозбереження реалізується в області в тісній співпраці з лісівниками.

Ще один приклад. Залізниця «поїдає» до 30 відсотків від реалізації деревини. Тому відбувається перехід на доставку сировини до споживачів автотранспортом. Економія на перевезенні одного кубометра деревини становить від 25 до 35 гривень. От і виходить, що шість машин за три місяці окуповують придбання одного автомобіля.

А в Баранівському лісомисливському господарстві продемонстрували ще один спосіб додаткового заробітку. Старе насіннесховище тут перетворили на теплицю під склом для вирощування декоративних блакитних ялинок, туї, самшиту тощо.

«Лісівникам потрібна високопродуктивна техніка вітчизняного виробництва», — наголошує голова Держкомлісу Микола Шершун (у центрі).

Заробляти дедалі більше грошей — не самоціль. На засіданні колегії було наголошено: головний показник діяльності лісгоспів — заробітна плата. Найближчим часом вона має становити в середньому три тисячі гривень.

Підтримувати вітчизняного виробника

«Ніби в Польщі побував», — з гіркою іронією сказав Микола Шершун, коли в дії було продемонстровано різну техніку. Чому так? Бо майже все там було імпортне. Загальне захоплення викликала вальна машина «Харвестер». Вона могутньою «рукою» обхоплює внизу сосну, за мить спилує біля землі, одразу ж обрізає гілля, розрізає стовбур на потрібні частини. Для наступного лісовідновлення особливо важливо те, що вона понижує пеньки. Техніка справді дуже складна, оснащена сучасним комп'ютером. Як розповів представник німецької фірми,

Лінія з виготовлення паркету

демонстрована модель «Харвестера» може працювати на схилах до 30 градусів, а є і гірський варіант, якому під силу 55-градусні схили — якраз для Карпатського регіону. Зрозуміло, таку машину Україні не варто й пробувати випускати.

Але ж що складного в двовідвальному плузі з розпушувачем, фрезі лісовій чи іншій польській техніці? Подібне обладнання для обробітку ґрунту можна виготовляти й у нас. Просто цим не займалися. Голова облдержадміністрації тут же запропонував розмістити замовлення на ремонтно-механічному заводі, що під Житомиром: це підприємство займається ремонтом танків та іншої військової техніки — це значно складніше, ніж обладнання для лісівників.

Мова про підтримку вітчизняного виробника зайшла і під час ознайомлення з тим, як у Ємільчинському лісгоспі налагоджено транспортування деревини. Микола Шершун схвально відгукнувся з приводу того, що тут придбали три потужні «КрАЗи». Адже інші чомусь кинулися в крайність: беруть тільки імпортні, створюючи робочі місця в інших державах. А як розвиватиметься і удосконалюватиметься наше автомобілебудування, якщо не отримуватиме замовлень?

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото автора.

Юристам України

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Такий стабільний показник суспільної затребуваності промовисто свідчить про те, що існує постійний державний інтерес у ставленні до професії, носії якої активно присутні у всіх життєво важливих сферах її буття, динамічно й результативно забезпечують усі напрями її поступу.

Глибоко символічно й те, що нинішнє відзначення ва-

шого професійного свята відбувається не в умовах застигlosti та застою, а в прискореному часовому плінні важливих загальносуспільних змін і перетворень.

У цьому контексті надзвичайно промовистою є та обставина, що у своїй діяльності юристи мають бути позбавлені поточних ідеологем і працювати у дусі позачасових та незмінних у своїй суті загально-визнаних приписів права, се-

ред яких одним із засадничих є — *jus est boni aequi* (право є мистецтвом добра і справедливості).

Варто нагадати, що принцип справедливості є одним із провідних серед тих, якими послуговується під час розгляду та винесення рішення у конкретній справі Європейський суд з прав людини. Доречно додати й те, що невдовзі в Україні, як і в усій Європі, відзначатиметься

60-та річниця підписання Європейської конвенції з прав людини, відповідно до якої працює один із найдійовіших засобів впровадження в життя норм міжнародного права — Європейський суд з прав людини. Він не керується у своїй діяльності політичними уподобаннями чи сплесками емоційних сповідань. Натомість, у роботі Суду засадничим принципом є верховенство права. У ньому не відображається політична кон'юнктура чи тимчасовий приватний інтерес. Він є стрижневою константою загальноєвропейського цивілі-

заційного бачення сучасного судочинства.

Бути юристом — велика честь і, без перебільшення, величезна, державної ваги відповідальність. Нема сумніву, сучасна українська правнича школа і її вихованці є гідними нащадками і продовжувачами кращих традицій своїх попередників.

У цей святковий день від усієї душі бажаю всім вам добра, успіхів, невпинності професійного зростання, мужності, сумління й непохитності у служінні Правді, в обстоюванні Закону.

Володимир ЛИТВИН.

Люди, які завжди знайдуть вихід із безнадійної ситуації

Сьогодні відзначають своє свято юристи — люди, які завжди знайдуть вихід із, здавалося б, безнадійної ситуації, допоможуть вирішити проблеми та захистити права. Їх праця не завжди помітна, але вона однозначно не проста, адже за будь-яким рішенням чи звичайним договором стоять дні виснажливої праці, години пошуків необхідних статей та аргументів (особливо враховуючи постійну зміну українського законодавства). Чим є професія юриста і це свято для знаних у державі фахівців у сфері юриспруденції, народних депутатів України, ми попросили їх розповісти.

Сергій КІВАЛОВ, голова Комітету Верховної Ради з питань правосуддя, академік Національної академії правових наук України:

— Так сталося, що зі студентської лави все моє життя пов'язане з юридичною справою. І ніколи, ні на одну секунду я про це не пожалкував. Тому що мені це близьке та подобається. У цій сфері діяльності я досяг певних успіхів і висот, а тепер маю щасливу можливість передавати свій досвід і знання молодому поколінню правників в Національному університеті «Одеська юридична академія», яку ми разом із колегами та однодумцями будували і розвивали. Цей вуз, що сьогодні є перлиною вищої юридичної освіти України, моя гордість і предмет багаторічної турботи.

Для українського суспільства професія юриста дуже важлива. В першу чергу необхідно готувати юристів для роботи у судах, прокуратурі, адвокатурі. Але потрібні юристи і для народного господарства. Думаю, що будь-який управлінець, який керує організацією, установою, повинен мати юридичну освіту.

День юриста — це чудове свято, що об'єднує різних спеціалістів: адвокатів і слідчих, суддів і прокурорів, юрисконсультів і нотаріусів. Тому, як юрист і викладач кафедри адміністративного і фінансового

Олена ШУСТИК, заступник голови Комітету ВР з питань правосуддя:

— Бути юристом у будь-якій правовій державі дуже почесно, адже правники стоять на стороні фундаментальних

цінностей суспільства, гарантують непорушність державної системи. Наголошую: в правовій. В контексті останніх подій виникають великі сумніви в тому, що Україна є саме такою державою. На превеликий жаль, сьогодні політичні жорна перемелюють багатьох юристів. В результаті ми спостерігаємо ганебні явища: з-під пера юристів-парламентаріїв виходять недолугі антиконституційні закони, судді продукують незаконні рішення, адвокати перетворюються на кур'єрів із портфелями, наповненими зовсім не юридичними аргументами. Вершиною цього абсурду стала зміна Конституційним Судом України Основного Закону.

Звісно, в умовах надзвичайної нестабільності та суперечливості нормативної бази, корумпованості та політизації судів бути справжнім юристом і домагатися правди лише спираючись на свій розум, надзвичайно важко. Професіонали із загостреним почуттям справедливості, стикаючись із жорстокою дійсністю, постійно відчувають страшенний моральний тягар. Адже бачать, якою глибокою є прірва між ідеальною правовою державою і реальною Україною.

Я хочу підтримати вас, шановні колеги. І саме за тими, для кого апріорі неможливий компроміс із совістю та Законом, майбутнє. Бажаю всім мужності, віри в свої сили, наполегливості. Ми вистоїмо, адже якщо впаде юстиція, зникне держава.

Сергій ВЛАСЕНКО, член Комітету ВР з питань правосуддя:

— Після останніх юридичних подій, які відбулися в державі, дуже важко визначити своє ставлення до Дня юриста. На жаль, можу із сумом констатувати, що на двадцятому році незалежності України юристи нікому не потрібні. Треба люди, які будуть сидіти в сесійній залі, в Конституційному Суді, й голосуватимуть за те, що запропонує діюча влада. Інших юристів владі не потрібно. Зараз існує відсутність юриспруденції як такої і відсутність необхідності в професійній роботі юристів. Для вирішення всіх цих проблем необхідно підняти на певний рівень

юридичну освіту, юридично-правову культуру, запровадити певні юридичні традиції, які є в нормальному цивілізованому суспільстві. Юристам треба нарешті зрозуміти, що вони юристи, а не обслуговуючий персонал влади.

У мене в родині не було юристів, але, скільки себе пам'ятаю, з дитинства хотів бути юристом.

Юрій КАРМАЗІН, перший заступник голови Комітету ВР з питань правосуддя:

— День юриста — це професійне свято кожної порядної людини, яка хоче боротися за дотримання цивілізованих правил у суспільстві. Це саме те, чого зараз не вистачає. При цьому для юриста визначальним є Конституція, бо це мати всіх законів. А зараз по ній топчуться грубими чоботями. Тому це свято для мене затьмарено тим, що відбувається в Конституційному Суді, з судовою реформою та у зв'язку із застосуванням, дотриманням і виконанням законів. Для того, щоб вирішити ці проблеми, треба елементарно мати совість, боятися Бога і дотримуватися Конституції.

А юристом я став тому, що хотів встановлювати справедливості. Очевидно, що сьогодні можна говорити тільки зі студентами, які мають бути юристами, та побажати їм дотримуватися норм права та Конституції.

Валерій БОНДИК, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правосуддя:

— Для мене цей день означає те, що держава визнала цю професію. Тому що молода демократична держава Україна не може обійтися без Дня юриста. Завдяки цьому дню ми можемо збиратися, обговорювати наболілі питання. Юристи повинні спілкуватися, тому що це юридична практика. Нині існує дуже багато проблем у юриспруденції. Зокрема, це конституційна та судово-реформи. Все це без юристів неможливо, тому що вони закладають туди свої знання та рішення. Я навчався у Харківському юридичному інституті імені Держинського (нині Національна юридична академія). Тому хочу побажати студентам цього навчального закладу берегти ті традиції, які заклало моє покоління.

СПОРТ

З повагою і без страху

Футбол. Сьогодні збірна України зіграє контрольний матч з національною командою Канади на стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського. Прямая трансляція цього матчу — на телеканалі «Інтер», о 20.45.

Напередодні чергових виступів нашої головної команди інтерв'ю офіційному сайтові ФФУ дав асистент тренера, один із найтитолованіших українських футболістів Сергій РЕБРОВ (на знімку).

— Одразу зазначу, що страх — це точно не те відчуття, з яким ми готуватимемося до зустрічі з бразильцями, — сказав він. — Повага та інтерес — так. Мені б самому було цікаво зіграти з Бразилією, незалежно від того, товариський це матч чи офіційний. Така гра — це завжди подія, як для футболістів і тренерів, так і для вболівальників. Тож, очевидно, наші гравці під час матчу з канадцами так чи інакше матимуть це на увазі. Втім, будемо вирішувати завдання поступово. Хоч Канада й не пробилася на чемпіонат світу від зони КОНКАКАФ, рівень футболу в її збірній вельми пристойний. А в тому, що країна нині переживає справжній футбольний бум, я мав шанс пересвідчитися особисто, в команді «Друзів Зідана» нещодавно зігравши там кілька благодійних матчів. На ці ігри збиралося по 40 тисяч уболівальників! Нам розповідали, що й на матчах національних турнірів відвідуваність зростає від-

вати завдання поступово. Хоч Канада й не пробилася на чемпіонат світу від зони КОНКАКАФ, рівень футболу в її збірній вельми пристойний. А в тому, що країна нині переживає справжній футбольний бум, я мав шанс пересвідчитися особисто, в команді «Друзів Зідана» нещодавно зігравши там кілька благодійних матчів. На ці ігри збиралося по 40 тисяч уболівальників! Нам розповідали, що й на матчах національних турнірів відвідуваність зростає від-

повідно до рівня гри. Краще грають клуби — сильнішою стає збірна, яка намагається поєднувати техніку й атлетизм. Її найкращі гравці — не на останніх ролях у Європі, тож, гадаю, зустріч у Києві буде цікавою та напруженою.

— **Новий тренер бразильців Мано Мезес суттєво оновив склад пентакампеонів. По суті, до зустрічі з нашою збірною готується експериментальна бразильська команда.**

— У бразильському футболі що не ім'я, то майстер. Не має значення, що новий тренер вдавс до ротачі перед нашим матчем. Новачки будуть сповнені прагнення виправдати виклик до головної команди, яка, до речі, розпочала підготовку до домашнього фіналу світової першості 2014 року. Навіть якщо в плані майстерності чи досвіду ці виконавці поступатимуться гравцям основного складу, вони все одно гризтимуть землю.

— **Юрій Калитвинцев наголошує, що намагається прищепити нашій команді якраз кривий, атакуючий стиль. Чи плануються якісь тактичні корективи напередодні поєдинку з Бразилією?**

— Якщо збірна віддає перевагу атаці, це не означає, що вона забуває про обо-

рону. З Чилі ми також обрали наступальну модель, але й у захисті відпрацювали так, що, зокрема, в першому таймі суперник не мав біля наших воріт жодних шансів. Так само і з Бразилією: прагнутимемо атакувати, але й на тили озиратимемося. Наш суперник — із тих команд, які шукають успіху на чужій половині поля, прагнуть атакувати й декомпанувати комбінатійний футбол. А українцям завжди було грати і цікавіше, і легше саме з такими опонентами, а не з тими, хто зосереджує основні сили в захисті, пильнуючи свій шанс у контргрі.

Першість країни. Перша ліга. 14-й тур. «Кримтеплиця» — «Енергетик». 1:0. «Динамо-2» — «Зірка». 3:0. «Геліос» — «Дністер». 0:0. «Буковина» — «Львів». 0:2. «Прикарпаття» — «Фенікс». 1:2. «Нива» — «Сталь». 2:1. «Нафтовик» — «Закарпаття». 1:1. «Олександрія» — «Титан». 3:0. «Чорноморець» — «Арсенал». 1:0. «Олександрія» — 31 очко, «Львів» — 30, «Нива» — 27, «Чорноморець», «Сталь» — по 26, «Кримтеплиця», «Буковина» — по 25, «Закарпаття» — 24, «Динамо-2», «Титан» — по 21, «Нафтовик» — 18, «Дністер», «Арсенал» — по 16, «Геліос» — 15, «Фенікс» — 11, «Енергетик» — 10, «Зірка» — 7, «Прикарпаття» — 6.

Таємнича садиба Казимира Людвіговича

Уперше я тут побувала дванадцять років тому на запрошення місцевого підприємця. Він займався оформленням дозвільних документів на взяття історичної садиби Мсциховського в оренду на 49 років і проводив реставраційні роботи. Садиба перебувала в жахливому стані. В деяких місцях намітилося руйнування, будинок було розграбовано. Але навіть у такому вигляді вона захоплювала, звідси не вивітрився дух старої епохи. Коли робітники розкрили «пролетарську» дерев'яну підлогу, під нею знайшли яскравий італійський кахель. А коли очистили від фарби підвіконня, вони заблищали білим мармуром.

Культуртрегери-іноземці

Дійсний цивільний радник Казимир Людвігович Мсциховський оселився в Селезніці в 1893 році, купивши в поміщика Голубова 450 десятин землі. Місця тут були чудові! Закрут річечок Утки й Білої давав прохолоду навіть спекотного літа. Величний тинистий парк із алеями, зелені галявини, шум води... Але головним для Мсциховського був поміщицький будинок — вдалий приклад застосування стилю італійської вілли флорентійського типу для російської садиби. Подібних пам'ятників садибного будівництва в регіоні немає.

Як вважає мистецтвознавець Георгій Лукомський, за імператриці Єлизавети ці місця були заселені вихідцями із Сербії, Румунії та Чорногорії (звідси й з'явився Слов'яносербський повіт). Прибульці створювали «роти» й захоплювали землі, хто скільки хотів. Імператриця Катерина притамувала апетити чужоземців. Настала «межа розвитку сили й багатства Міоковичів, Депрерадовичів, Вуїчів тощо». Але російські сімейства тут так і не селилися, мовляв, край ще не придатний для проживання. Якщо ж і були землі, які належали російським сім'ям, то їхніх власників не приваблювало життя в дикому краї, і вони намагалися позбутися своїх маєтків. А в цих місцях знайшли кам'яне вугілля, руду, і сюди ринули промисловці. Гроші за тутешні маєтки вони пропонували чималі. Жили родинами, займалися переважно розробками надр. А в другій половині XIX століття іноземці стали тут і культуртрегерами.

Та сама оаза

Садибу Казимира Мсциховського називають оазою художньої культури, основою садибного будівництва краю. Щоправда, віллу будував не статський радник, а поміщик Графовський в 1840 році, але в історію вона ввійшла як садиба Мсциховського. Саме за

Казимира Людвіговича в Селезнівці розпочалося світське життя, центром якого й став величезний панський будинок. Для будівництва брали місцевий камінь-піщаник, що його в наш час знайти вже важко. Унікальною для того часу вважається система опалення. Шість камінів, з яких до нашого століття дожили чотири, з'єднані між собою ходами так, що тепле повітря циркулювало всім величезним будинком, обігріваячи його. Пан Мсциховський побачив цю садибу через сорок років після її будівництва, купив і разом із дружиною перетворив її на той самий оазис.

Садиба Мсциховського являла собою зібрання рідкісних для Донбасу предметів мистецтва. Старожили згадували різьблене флорентійське бюро й крісла, вази різних епох, у тому числі севрські, гобелени із сюжетами з байок Лафонтена, картини Маковського, Сверчкова, чудові копії Мурільо й Рубенса... А який прекрасний парк було створено! Алеї пірамідальних тополь, липові грати, альтанки й склепінні коридори зі стриженої зелені. Доглядав за цією красою молодий садівник, спеціально привезений у Селезнівку з Польщі. Садибу прикрашали французькі статуї та чаші, виконані на замовлення у Парижі. Кажуть, Мсциховський привозив до селезнівської садиби камерні оркестри з Марійинського театру, і тут збиралося все аристократичне товариство краю.

Казимир Людвігович був одружений з Агафією Михайлівною Ніколі, православною віросповідання. Нібито вони виховували дочку, яка померла в ранньому віці. За іншою версією, родина була бездітною. Але одна деталь вказує на те, що в будинку жила дитина. Невелика кімната поруч із вітальною прикрашена мозаїкою із зображенням дівчинки-ельфа.

Церква— школа—будинок

У 1912 році 62-літній Мсциховський залишає

службу через хворобу. Одержував пенсію (1290 рублів) і присвятив себе будівництву церкви в Селезніці. Агафія Михайлівна мріяла створити при церкві школу й викладати там. На рубежі століть у країні вибухнула фінансово-економічна криза, але Мсциховський все-таки почав будівництво церкви й своїх грошей для цього не шкодував. Церкву зводив молодий Лев Руднев, згодом радянський архітектор, котрий зводив будинок МДУ. Архіви зберегли прохання Руднева до Академії мистецтв, де він учився, про продовження йому відпустки з вересня 1911 по січень 1912 року для будівництва церкви-школи в маєтку Мсциховського. Студент Руднев приїхав до Селезнівки на практику — керувати зведенням церкви. Побачивши проект і будматеріал, Руднев вирішив, що було б блюзнірством ховати гарний і міцний піщаник під дешеву штукатурку, і запропонував свій варіант. Молодий архітектор подумав про те, щоб церква органічно вписувалася в садибний комплекс Мсциховського. Церква не схожа на інші культові будівлі цього краю.

Кажуть, що від садиби до церкви через дорогу прокладено підземний хід, по якому

Такі дерева в парку.

ської територіальної громади. На її утримання не виділяється жодної копійки. Жінка похилого віку-доглядач і кілька собак для охорони — все, що може дозволити собі селищна рада. Ще шовесни з допомогою районного відділу культури Перевальської райдержадміністрації тут проводять суботники з очищення парку. В самому будинку жодних робіт не ведеться, і він починає руйнуватися. Якби дванадцять років тому підприємець Юрій Чигвинцев,

Садиба Казимира Мсциховського.

в негоду подружжя ходило на службу. Але поки що жоден документ цього не підтверджує. Це породжує домисли. Наприклад, про те, що в підземному переході Мсциховські могли сховати свої багатства після революції. Згадується навіть батько Махно, який бував у цих місцях і скарби котрого й донині не знайдено.

Добудували церкву в 1913 році, і Мсциховський передав її в дарунок Слов'яносербському повітовому земству. Разом із будинком для вчителів і службам. Коли почалася війна, Казимир Людвігович був причетний до організації селезнівського лазарету. Пропонував «у двох класних кімнатах помістити 20 ліжок для поранених». Для госпіталю він передавав також флігель у своїй садибі, а квартири вчителів пропонував не чіпати. В госпіталі працювала і його дружина.

Мсциховські після революції залишили Селезнівку. Можливо, польське коріння повернуло Казимира Людвіговича на історичну батьківщину. До садиби не навідався жоден його родич.

Клопоти з візитною карткою

Сьогодні садиба Мсциховського на балансі Селезнів-

вази, відліті в Парижі за зразком луврських вазонів, знайшли в пункті здачі металобрухту. На металобрухт тягнули все, що можна було зняти. Боротьбу з мародерами підтримував отець Олексій, призначений на церковну службу в Селезнівку. Він став цікавитися історією садиби й церкви, архітектура якої виявилася єдиною в такому роді по всій Луганській області. Серйозними дослідженнями історії селища й садиби Казимира Мсциховського займався депутат селищної ради Сергій Личаний. На свої гроші він упорядкував могилу садівника Марцина Францевича Хубецького, який не виїхав до Польщі разом із хазяїном, а залишився жити в Селезніці й доглядав за парком. За його заповітом тут, під трьома соснами, садівника й поховали.

Хоча після Мсциховського садиба мала сумну історію, ніяких страшних легенд про неї народ не склав. Бо тут гарна аура. Доглядачка згадала історію про те, що в Мсциховського жила сова Аза, яка визнавала тільки хазяїна. Сідала йому на плече, водила носом по обличчю Казимира Людвіговича і щось йому воркотала, розповідала. Нікого чужого до хазяїна не підпускала. Коли Мсциховський поїхав, Аза довго тужила, а потім привела на світ потомство, що й понині мешкає у вежі садиби.

Чи має садиба майбутнє?

Тричі в неї була можливість визначитися з орендою, але шораз заважали різні обставини. А місце чудове. Парк не втратив своєї первозданної краси. Тут стоять вікові тополі, каштани, осокори. Є чорна тополя — сім метрів в обхваті.

Для реставрації садиби, за скромними підрахунками, потрібен мільйон доларів. При передачі цього комунального об'єкта в довгострокову оренду його подальшу долю в Перевальському районі простежують по-різному. Архітектор району Ігор Косинога вважає, що садиба може служити житловим будинком для заможної родини, котра, можливо, захоче зберегти якісь традиції Мсциховських. Скажімо, культурні. Тут, наприклад, є спеціальна кімната для танців і балкон для оркестру. Надія Лузанова думає, що садиба може послужити й для бізнесу. Одне слово, ідей багато. Тільки грошей немає. І гарного господаря.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

Сергій Личаний біля могили садівника.

Від лаборанта до ректора

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Роздягнувшись, вона буквально шокувала аудиторію. Знявши модного плаща, чарівна жінка поставила перед студентами в міліцейському мундирі з трьома великими зірками на погонах.

— Ви полковник? — із захватом запитали дівчата. А хлопці тільки й промовили: «Ого!».

Ольга Борисівна Олійник (на знімку) не тільки полковник. Вона відома в педагогічних колах доктор наук (захистилася в 31 рік), академік (33), професор (35).

кання сиділи поруч у Верховній Раді. І, звичайно, дружили.

Ольга пішла шляхом мами й дідуся, учителів від Бога. Закінчила філологічний факультет держуніверситету імені Т. Шевченка. Пройшла шлях від лаборанта до ректора. Між ними була вчителем, директором школи,

доречним гумором, мудрістю. Студенти, захоплені, допитливі, були не слухачами, а співрозмовниками; їх навчала розуму не сухий ментор, а досвідчений інтелектуал, який вмів запалити й тримати у творчому напруженні аудиторію.

Такою енергією ректор заряджає своїх колег.

З травня 2009-го МІУ залишився без стерня й вітрил — повноваження колишнього ректора закінчилися, а міністерство, нехтуючи законом і вказівками Кабміну, сім (!) місяців не оголошувало конкурс на заміщення посади керівника. Згодом з'ясувалася причина: вуз хотіли приєднати до іншого, знеособивши, таким чином, і розігнавши сильний творчий колектив. Але він виявився не ликом шитий, відстояв самостійність ВНЗ, обравши ректором найдостойнішого із достойних...

Сьогодні інститут повільно, але певнено набирає обертів. Головна мета наставників — з огляду на гостру демографічну ситуацію залишитися конкурентоспроможними. Для цього створено навчальний ком-

плекс. До нього входять МІУ, десять середніх закладів, п'ять держінститутів. Створюються філії в шести країнах, зокрема,

САМ СКАЗАВ

Від педагога залежить, чим стане серце дитини — квіткою чи засушеною корою. Заповітна мрія кожного мислячого педагога — щоб серце вихованця було чутливим до кожного слова вихователя, щоб дитяча душа відгукнулася, мов ніжна струна, на тонку музику його душі.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

у Бельгії, Франції, Росії. Не менш важливе завдання — працевлаштування випускників — вирішуються паралельно.

Мрія ректора й однодумців — відродити інститут святої Ольги. А ще вирости до академії управління.

Таких, хто сумнівається в досягненні мети ректора Олійник, не виявлено.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА і Олександра КЛИМЕНКА.

Диплом замовляли? Отримайте!

ДО УВАГИ МІНІСТРА

Проходжу повз охорону, відчиняю перші ліворуч двері.

— Тут можна купити дипломну?

— Тут. Яка тематика цікавить, в якому вузі навчаєтесь, обсяг роботи?

Розповідаю, показую нашвидкуруч складений проект плану магістерського дипломного дослідження.

НАША ДОВІДКА

Ціна підробленого диплома коливається від 700 до 1700 доларів, залежно від того, ким прагнеш бути (бакалавр, спеціаліст, магістр) і термінів виконання. Окремі вмільці продають 7—15 «корочок» на день.

За рік тіньовий оборот, на думку аналітиків, становить сотні тисяч доларів.

— Мені б якомога раніше, до листопада одержати, — прошу.

— Через два тижні заберете, — заспокоює дівчина, люб'язно посміхаючись.

Дізнавшись про розцінки (20 гривень за сторінку), прощаюсь, зауваживши, що шукатиму більш прийнятну пропозицію.

Залишаю офіс, де «печуть» халтуру для ледачих і бездарних студентів, і мучуся здогадами.

Під чийм крилом розцвітає цей бізнес? Хто переконав «інтелектуалів» у безкар-

ності? Куди дивляться вчені мужі, чиновники від освіти, міністр і його команда, котрі просторікують про якість знань? Хіба не розуміють, що дипломних справ «майстри» з таких агентств цинічно насміхаються над ними, над їхніми реформами, оголюючи показушні, брехливі потуги?

Не рік і не два студенти купують компілятивні «праці», залишаючи в кишенях ділків величезні суми. З ким «пекарі» діляться — неважко припустити, знаючи, що їх не чіпають податківці, правоохоронці, клерки з управлінь освіти. Якби чіпали, то, вважаю, розумники не афішували б так нахабно свої послуги (на знімку)...

...А для кого секрет, що в Україні можна зовсім вільно (як наркотик, в Інтернеті) купити фальшивий диплом про вищу освіту?

Але ті самі МОН і вартові порядку тихо не діють, залишаючи шахраям повну волю й дискредитуючи систему освіти.

Схоже, міністерство втратило контроль над обліком, виробництвом і видачею «корочок».

Майстри підробок якось дістають «браковані» бланки й штампують документи конкретним замовникам.

...Ще не забуто скандал з экс-міністром юстиції, котрий надав фальшиві відомості про свою освіту. А в Черкаській області нещодавно викрито у використанні підробного диплома бакалавра депутата. Він надав його з іншими документами при призначенні на посаду голови райдержадміністрації ще 2005-го. Як з'я-

сувалося, свого часу неука було відраховано з університету за неуспішність, а коли з'явилася можливість стати «князьком» району, йому знадобився документ про вищу освіту. Він його й купив...

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Ми ревнували її до школи...»

ХТО ОБРАЖАЄ ПЕДАГОГА

Є особистості, які, незважаючи на вік, хочуть працювати, бути корисними людям. До таких належала і Г., про яку розповів мені її син Федір.

— Я — з учительської сім'ї. Батько вийшов на пенсію з посади директора. А мама прийшла у заклад у 1961-му і не залишила його до останнього дня. Вона жила школою, до неї сім'я її ревнувала.

Мама не обмежувалась уроками історії. Якось запалилася створити краєзнавчий музей.

Пригадую, із дітьми збирала понад двісті вишитих картин і прикрасила ними коридори. Експонатом галереї задріпав не тільки районні музеї... Пізніше організувала вихованців, і ті засадили деревами пустир біля Будинку культури...

Працю її гідно оцінила держава, нагородивши орденем Дружби народів та знаком «Відмінник народної освіти».

Прийждючи у рідне село, Федір останнім часом помічав печаль на маминому обличчі.

мамину користь. Але було вже запізно: хвилювання далися взнаки, вчителька померла...

Пенсійна проблема для освітян стала особливо актуальною після того, як уряд заявив про збільшення пенсійного віку. Вочевидь, прихильників такої реформи менше. Наставники пишуть до редакції, що чиновники надто відірвалися від народу і не знають про стан здоров'я нації. А вона вимирає, настає дедалі менше, багато не доживає до пенсії.

«Рівняючись на Захід, — пише Антоніна Богданець із Рокитнівського району, — уряд не бере до уваги високий рівень тамтешнього життя, не поспі-

УРОК ПСИХОЛОГІЇ

Дивитися в одному напрямку

Чотирирічна Тетянка, постійно наражаючись на недовдоволення і засудливі оцінки виховательки, шойно прокинувшись, просила маму не відводити її до садочка, бо в неї болять ніжки і вона мерзне, сидячи на килимі у гральній кімнаті. Залишившись вдома, дівчинка одразу забувала про своє самопочуття і, хутко вдягнувшись, весело і легко бігла сходами на подвір'я гуляти...

З часом уважне ставлення до маленької і тактовна розмова з вихователькою пом'якшили, а згодом усунули конфлікт, який приносив стільки страждань і міг би зашкодити процесу психічного розвитку й шкільної адаптації.

Менш вдало розв'язувалась складна ситуація для Богдана. Одного дня малюк зі сльозами на очах поскаржився, що нянечка називає його зажерливим й нечепурою (хлопчика рідні не привчили звечора мити ноги і він з'являвся у садок з брудними ступнями).

«Турботливий» батько сказав: «Правильно тебе покарано. Ти і вдома такий. Якщо будеш і надалі зухвало поводитися, я тебе суворо покараю».

Богдан певний час продовжував зі страхом і образою відвідувати заклад. Згодом розмова з батьками посприяла тому, що вони почали уважніше ставитись до проблем сина, прислухатись до його скарг і побажань. Прищеплення гігієнічних навичок, вміння правильно реагувати на зауваження і прохання вихователюк і няні — все це допомогло хлопчикові адаптуватися в дитячому середовищі.

В обох випадках негативні емоційні переживання змінилися на позитивні. У тих же ситуаціях, коли бажаний результат не досягається, дитина, не маючи змоги наодинці пережити свій неуспіх, взагалі ігнорувала дорослих. Така поведінка, звісно, засуджується оточуючими, що тільки підсилює емоційний дискомфорт малюка.

Для запобігання небажаним наслідкам батькам і вихователям варто звернути увагу на такі моменти: сформувати у дошкільняти навички гігієни, самообслуговування, розумової праці, культурної поведінки, спілкування; допомогти бачити непривабливі риси свого характеру чи поведінки і нарощувати натомість позитивний досвід переживань, дій; уникати несправедливих звинувачень і зауважень; доцільно якомога частіше хвалити, звертатися до дитини за порадою, визнавати її право на свою точку зору тощо.

Уявімо сцену. «Чого ти знову запізнилася, Катька?» — вороже зустрічає у групі дитсадка дівчинку її недавня подружка. — Тебе ж вихователька за це весь час лає, а ти знов пізно прийшла. Найгірша за всіх дітей! Фу! Ми з Даринкою не будемо з тобою дружити!».

Можна тільки уявити настрої Катрусі. «Мене ніхто не любить, діти не хочуть зі мною дружити! Вихователька весь час робить зауваження! Няня надто прискіплива і підозрює мене у всіх зловтіхах!» — типовий крик малюка, який сам не зумів і котрому не допомогли почуватися з однолітками спокійно і впевнено, своїм серед своїх. Психологи свідчать: до числа тих, кого цураються, входять діти, яких не люблять вихователі та батьки.

Тетяна ГУРЛЄВА, співробітниця Інституту психології імені Г. С. Костюка АПН України.

шає до планки європейських країн підняти рівень медичного обслуговування. За такої умови ми жили б довше, і тоді можна було б підвищувати пенсійний вік. Хай уряд думає, як оживити економіку, щоб наповнити Пенсійний фонд. Не треба вирішувати проблеми за рахунок бідних людей, якими є більшість населення».

А ось читачка Любов Панфілова з Рівного зізнається, що ще попрацювала б, та пенсіонерів ніхто не хоче брати. За тридцять п'ять років сумлінної праці отримала аж 779 гривень пенсії...

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

НАРОДНІ ДЕБАТИ:
ПЕНСІЙНІ «ПРИСТРАСТІ»

Чого ви причепилися до жінок? Чіпляйтесь краще до... міліції

Прочитав публікації в «Голосі України» за 17.08.2010 року, присвячені пенсійній реформі («Майбутні кандидати ще ...» та «Тягар реформи доведеться звалити на жіночі плечі»). І дуже захотілося запитати в посадовців: чого ви причепилися до українських жінок з тим виходом на пенсію в 60 років? У вас є ще молоді чоловіки, які в сорок років йдуть на заслужений відпочинок. Це — і військові офіцери, і правоохоронці, і даїшники, митники, податківці, працівники СБУ та МНС. Вони отримують чималі пенсії і йдуть працювати у банки начальниками служби безпеки, в комерційні фірми начальниками охорони тощо. Чому тюремні конвоїри йдуть так рано на пенсію? Чи не час всій цій «братії» підвищити пенсійний вік до 60 років? А після 60-ти — хочете працювати? Працюйте! Але — або зарплата, або пенсія? Вибирайте! Скільки можна вже нахлібників тримати на шії трудового народу?..

Петро СЕМЕНЮК.

Львів.

Рівняння — на Європу!

У газеті «Голос України» за 25 червня 2010 року прочитав замітку «Чи достатньо активності в людей, яким за 60, після пенсійної реформи?». Продовжуючи тему, хотів би дати пораду нашим політикам: якщо ви хочете зробити для українців європейські пенсії й зрівняти пенсійний вік з європейським, зробіть, хто заважає?! Нехай зі звичного нам віку (55 років для жінок і 60 для чоловіків) залишаються наші українські пенсії, а в європейському (70 років) віці — нехай будуть європейські пенсії, як доплата до наших українських...

Це буде третій вид пенсій — до існуючих нині «за віком» і «за вислугою років».

З повагою, А. ШУСТОВ.

Ялта,
АР Крим.

Чим я не догодив?

...Відбулося підвищення пенсій, деяким за два місяці до 500 гривень — добавка, а деякому — копійки. Виходить, добавки одержали обрані. А чим гірше я: в мене зарплата за п'ять років (та, з якої нараховували пенсію) була 270—300 руб. і стаж — 43 роки. І це за 18 років наднормативної праці! Чим я не догодив?..

Написав лист до Верховної Ради. З Комітету у справах пенсіонерів отримав відповідь, що там такими питаннями не займаються. Цікаво, які ще питання можуть хвилювати пенсіонерів? Але депутати це не розглядають... Порадили звернутися до Міністерства праці й соціальної політики. Звітти, уже з департаменту пенсійного забезпечення, відповіли, що це — не в їхній компетенції. І переслали мого листа до Пенсійного фонду м. Суми. Уже із Шосткінського відділення відповіли: все — згідно із законом...

Надумав на когось поскаржитися — ця скарга повертається до того, на кого ти скаржився, і перевірити, чи правильно порахував Пенсійний фонд, практично неможливо. Його ніхто не контролює. Якесь замкнуте коло. Прохання до вас, журналістів: не надсилайте мого листа до Пенсійного фонду! А то взагалі пенсії позбавлять і скажуть: згідно із законом...

Віктор ЛИТВЯКОВ.

Шостка
Сумської області.

Подяка лікарям

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Ми, ветерани Великої Вітчизняної війни, учасники бойових дій, афганці, висловлюємо подяку адміністрації обласного госпіталю для інвалідів Великої Вітчизняної війни. Перебуваючи на лікуванні, переконалися що ще не знесли в цьому житті порядність, чуйність і добро. Тут зцілюють не лише ліками, а й добрим словом та уважним ставленням до хворих, на долю яких випало стільки тяжких випробувань.

Госпіталь розрахований на 300 ліжко-місць, але лікується в закладі більше хворих. Працює чудовий колектив лікарів-професіоналів, медсестер, санітарок. Хочемо висловити подяку завідувачам терапевтичного відділення — О. Кузь, неврологічного — М. Мардзвіку, кардіологічного — В. Васильківському та завідувачу аптеки М. Коломійцю, під керівництвом якого тут, на місці, в аптеці виготовляють потрібні для хворих ветеранів ліки.

Фахівці госпіталю застосовують різні методи лікування і цим сприяють швидкому одужанню хворих. Фізіотерапевтичне відділення, скажімо, за день приймає до 200 пацієнтів. Тут є електропроцедури і ма-

саж, магнітолазер і озокерит. А ще ветерани вдячні працівникам харчоблоку, які з п'ятої години ранку готують свіжі і калорійні страви для ветеранів. І навіть примхливі пацієнти із задоволенням їдять смачні та поживні обіди.

Постійно впродовж року адміністрація госпіталю в особі головного лікаря Л. Пінчук організовує для хворих концерти та зустрічі з цікавими людьми. Таке чуйне ставлення до літніх людей надихає нас, ветеранів, на подальше життя.

За дорученням хворих

написала

Олександра КАПІНОС,

учасниця Великої Вітчизняної війни,
і ще 220 підписів ветеранів.
Хмельницький.

ФОТО З КОНВЕРТА

— А я у гай ходила по квітку ось таку...
Фото Людмили ХВОІ.

Бобровиця
Чернігівської області.

Натуркредит для села

Є ІДЕЯ!

У нас не перший рік б'ють тривогу, що село гине, бо молодь не хоче там жити. І в першу чергу через те, що в будинках нема елементарних зручностей. Хочу розказати про свого брата, який сам зробив усі вигоди в хаті, не гірші, ніж у міській квартирі. Освіта в нього була всього чотири класи, які встиг закінчити ще перед війною.

Та хист до раціоналізаторства у нього, мабуть, був від природи. То він (з 14-літнім підсобником) відновив роботу електростанції, підірваної свого часу німцями, і через три дні місто отримало електрику. А до цього бригада із семи слюсарів не змогла нічо-

го зробити. То вдосконалив дизельний двигун на пилорамі, підвищивши її енергоощадність. То змайстрував зрошувальну систему для городу, то в хату воду провів: натиснув кнопку — і вода тече з крана. За порадою до нього додому повсякчас приходили механіки

з автобазы, бо розібратися у закордонних двигунах і станках ніхто крім нього не міг...

Опалення у кімнатах нашого будинку брат зробив радіаторне. Вода грілась у плиті на кухні. Такий обігрів оселі був дуже простий і дешевий, кілограму вугілля вистачало надовго. Не те, що зараз, — повна залежність від природного газу та електрики. Адже не в кожному селі є можливість використовувати блакитне паливо.

У селах час вже відмовитися від колодязів та туалетів на вулиці. Сучасна потужна техніка здатна бурити свердловини на велику глибину і дати чисту питну воду у кожен двір. Та й

каналізація мусить бути у кожній хаті. Тільки все це треба організувати. Скажете: за які гроші? І тут можна знайти вихід — через натуркредит. Укласти договір з селянином на фінансування необхідного проекту і зобов'язати повертати позичену суму... продукцією домогосподарства — овочами, фруктами, курячими яйцями або свининою чи телятиною. Як на мене, така співпраця буде взаємовигідною і для міста, і для села. Головне — грамотно організувати співпрацю. Все залежати-ме від бажання та вправності місцевої влади, якій я порадила б частіше прислухатись до думок простого народу...

Людмила НАДІЄВА,
інженер-механік на пенсії.
Одеса.

Оздоровниця в... чаду

«ЯДУЧІ» СПОГАДИ

Я — киянка. Ось вже кілька років оздоровлюю свою дитину на морі, в Скадовську. Містечко це — чудове, відчувається, що й адміністрація намагається навести належний порядок у плані освітлення, тут — чисті пляжі, присмню відпочивати. За останні роки збільшилася кількість кафе, де можна смачно пообідати.

Затьмарює одне: уночі у приватному секторі постійно розпалюють багаття. Спалюють траву, пластмасові й скляні пляшки, харчові відходи. Все це виділяє ядучий газ, що вкрай небезпечно для хворих на бронхіальну астму, які приїжджають на південь поправити своє здоров'я. Вночі пече, спати доводиться з відчиненими вікнами. Але замість морського бризу дихати доводиться, вихлопами палаючих куп сміття. До чотирьох ранку все місто поринає в сизий серпанок...

Утім, є постанова, що діє по всій Україні, яка забороняє спалювати сміття, — можна оштрафувати порушників! Однак керівництво міста ніяк не реагує на «ядуче нічне місто». А де «СЕС»? До речі, місцеві мешканці, що здають в оренду житло курортникам, і за вивезення сміття не забувають здерти з відпочивальників. Але багать від цього на узбережжі не меншає...

Я зверталася по допомогу до місцевої газети, але моя скарга не зацікавила журналістів. Тому вирішила звернутися до «Голосу України». Може, хоч публікація в газеті Верховної Ради надихне міські служби на наведення порядку...

З повагою, Тетяна СЕМЕНОВА.

Київ.

Гроші замість належної машини

ПРОПОНУЮ

Мені — 87 років, я — інвалід Великої Вітчизняної війни І групи, брала участь у битві за Берлін. 17 років мені держава обіцяє видати машину. Невже чиновники не розуміють, що ветерани, яким уже за вісімдесят, не можуть самостійно керувати автомобілем. Та й черга така, що навряд чи дочекаєшся. Чи не краще ветеранам, за бажання, замість авто видати гроші, хоча б 50% від вартості машини? Ми на ці гроші купили б новий одяг, змогли б собі дозволити нормально харчуватися. Адже не таємниця, що більшість людей похилого віку не можуть дозволити собі обновок, доношують одяг, куплений ще при комуністах. Це стосується й путівок до санаторіїв. Стара я їздити в санаторії, важко мені в дорозі. А від грошової компенсації не відмовилася б. Нехай депутати подумают, як мої пропозиції втілити в життя...

Антоніна УШАКОВА.

Хмельницький.

ДАТ КБ "Дніпровське" оголошує аукціон з продажу нерухомого майна:

Лот №1 - Приміщення в корпусі 75 в літ.2А-4, літ.2А'-1 на І поверсі поз.1-4, 7-35, 40 ,41 ,45-51, 61-65, 71-80, 82, 1, заг. площею 3669,7 кв.м., розташоване за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, буд.34. Початкова вартість - 2910000,00 грн., в т.ч. ПДВ. Переможець аукціону сплачує вартість послуг по проведенню незалежної оцінки об'єкта та вартість публікації інформації про аукціон. Аукціон відбудеться 29.10.2010р. на ТБ "АЛЬЯНС-ДНЕПР" за адресою: м.Дніпропетровськ, вул. Б. Хмельницького, 16 о 11.00. Заявки приймаються за місцезнаходженням біржі. З майном можна ознайомитися з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 15.00 за місцем його знаходження. Для подання заявки учасник повинен сплатити реєстр. внесок - 17.00 грн., та гарантійний внесок - 10% від початкової вартості майна на рахунок ТБ "АЛЬЯНС-ДНЕПР" (код ЄДРПОУ 35043383, р/р 26007050211050 в ЗАТ КБ Приватбанк, МФО 305299). Кінцевий строк приймання заявок 26.10.2010р. до 16.00. Контактні телефони організатора аукціону: (056) 7215920.

1. Замовник торгів ТОВ "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149 1.1. Поштова адреса: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151 1.2.Контактний телефон (062) 303-13-64, факс: (062) 303-12-98 e-mail: kucher@servisinvest.donetsk.ua 2.Інформація про предмет закупівлі: Роботи з будівництва другого джерела живлення шахти Ювілейна 3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 518, особисто або електронною поштою 3.1. Місце та кінцевий строк подання тендерних пропозицій: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 518 до 12.00 29.10.2010 р. 3.2. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 511 о 14.00 29.10.2010 р. 4. Додаткова інформація: 4.1. Процедура здійснення закупівлі: відкриті торги; 4.2. Відповідальний за проведення торгів: Кучер Дмитро Анатолійович.

**Повідомлення
Приватне акціонерне товариство
"ТОРГОВИЙ ДІМ "ІНТЕРСЕРВІС"
(ЄДРПОУ: 24938998)**

Місце знаходження: 03062 м. Київ проспект Перемоги 90/1

Повідомляє, про втрату свідоцтва про реєстрацію випуску акцій. Реєстраційний № 889/10/1/98 дата реєстрації - 28.09.1998. Орган, що видав свідоцтво - Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку в м. Києві та Київській області. Втрачений документ вважати недійсним.
**Генеральний Директор
ПрАТ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ІНТЕРСЕРВІС" Криворот С.В.**
06.10.2010р.

Засновником 28 вересня 2010 р. прийнято рішення про ліквідацію Товариства з обмеженою відповідальністю «Мак Стейлс» (код 36056676, м. Миколаїв, вул. Декабристів, 19/10), призначено ліквідаційну комісію на чолі з Беззабчук Аллою Володимирівною.
Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 54056, м. Миколаїв, а/с 14.

АТ "Фінвест" повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 1 грудня 2010 р. о 10.00 за адресою: 61070, м. Харків, вул. Ак. Проскури, 1.

Порядок денний.

1. Затвердження порядку денного та регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Вибори робочих органів загальних зборів акціонерів.
3. Розгляд фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за попередній період.
4. Вирішення питань, пов'язаних з фінансово-господарською діяльністю товариства, віднесених до виключної компетенції загальних зборів.
5. Визначення основних напрямків діяльності товариства на наступний період.

АТ «УОСК» повідомляє, що у зв'язку з втратою, бланки полісів «Зелена картка» серії UA035 за номерами: 4268336, 4268337, 4268346, 4268906, 4268907, 4630001, 4245306, 4245321, 4245322, 4245324, 4245325, 4245327, 4245328, 4245330, 4245331, 4245332, 4245335, 4245338, 4245381, 4245406, 4245559-4245568, 4245583, 4245651, 4261681, 4261738, 4266352, 4266382, 4266384, 4266408, 4625693-4625697, вважати недійсними.

Уточнення стосовно оголошення поданого ПП «РОД».

З технічних причин інформацію опубліковану в газеті «Голос України» № 186 (4936) від 06.10.2010 року, абзац — відомості по лотам № 16 -№ 60 правильно читати: Відомості по лотам № 16 — № 60: банкомат Diebold Opteva 562 (новий), 2008 року випуску, призначений для роботи без залежності від його місця розташування. Стартова ціна продажу 1-го банкомату 77 991,00 гривня (з урахуванням ПДВ).

Банківське обладнання - назву нових банкоматів правильно читати: Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 562 і далі за текстом.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м.Миколаїв, вул.Адміральська, 22) ухвалою по справі № 5/133/10 від 21.09.2010 року порушив справу про банкрутство Сільськогосподарського закритого акціонерного товариства "Мар'ївське" (55000, Миколаївська область, м.Южноукраїнськ, бул.Курчатова, 3, к.4, код ЄДРПОУ 30845181, р/р № 26006301180789 в філії "Відділення ПАТ Промінвестбанк в м.Первомайськ Миколаївської області, МФО 326449).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Пейчева Віталія Семеновича (ліцензія серія АВ № 470393 від 15.04.2010р.), поштова адреса: 54046, м.Миколаїв, вул.Архитектора Старова, 6, кв.55, тел. (0512) 57-03-33.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (адреса: вул. Куйбишева, 1а, м. Дніпропетровськ, 49600) по справі № Б3/142-10 від 30.09.2010 . ВАТ «Дніпродомнаремонт» (код ЄДРПОУ 00192117, адреса: вул. Качалова, 1, м. Дніпропетровськ, банківські реквізити: п/р 26005092000273 у ХОФ «Укрсоцбанк», МФО 351016) визнано банкрутом, в порядку ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором по справі призначено арбітражного керуючого Потапова Олександра Олександровича (ліцензія серія АВ № 347056 від 25.06.2007 р.).

Заяви та претензії кредиторів з вимогами до банкрута приймаються в місячний строк з дня публікації цього оголошення за адресою: пр. ім. газети «Правда», буд. 8/4, кв. 303, м. Дніпропетровськ, 49081.

Постановою господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № Б-48/143-10 від 20.09.2010 р. товариство з обмеженою відповідальністю "Екзтітус" (код 36459040, адреса: 61019, Харківська обл., м. Харків, пр. Дзюби, буд. 4, кв. 26, р/р 26002185794 у ХОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль", МФО 380805) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бреуса Р. А. (ліцензія серії АВ № 499003 від 17.11.2009 р., 61018, Харків, вул. Новопрудна, 4, кв. 70).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 18.08.10 порушив справу № 42/116Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Херсонський машинобудівний завод», р/р 26008303002800 в ХФ АКБ «Форум», МФО 342252, код ЄДРПОУ 34660016, адреса - 87500, Донецька область, м. Маріуполь, вул. Аеродромна, буд. 7. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Марченка Сергія Олександровича (ліцензія серії АВ № 521514 від 23.06.10), адреса: м. Херсон, Головний поштамт, а/с 9.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44Б) від 31.08.2010 р. по справі № 44/644-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «АТП КМБ-1 імені М. П. Загороднього» (01013, м. Київ, вул. Будіндустрії, буд. 5, код ЄДРПОУ 34663703, рах. № 2600723572 в ВАТ АБ «Укргазбанк», МФО 320478) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ігнатченка Ю. В. (03035, м. Київ, а/с № 119, Ліцензія АВ № 158305 від 24.10.2006 р.).

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 10.09.2009 р. порушено провадження у справі № 42/137Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «ФАКТОР-2008» (83003, м. Донецьк, вул. М. Ульянової, буд. 62, кв. 7, ЄДРПОУ 36306395, п/р 26004014200 у ПАТ «Донгорбанк» м. Донецьк, МФО 334970) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Джантимирову Ірину Іванівну (ліцензія АВ № 470292, ідентифікаційний номер 2722501042, адреса: м. Донецьк, вул. Калужька, буд. 32, кв. 20).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 07.09.2010 р. порушено справу N 45/1796 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "САЛЮТ" (83060, м.Донецьк, вул. Куйбишева, 143-в), ЄДРПОУ 23189810, п/р 26001980747 в ДОНЕЦЬКА ОБЛ. ФІЛІЯ АКБ "УКРСОЦБАНК", МФО 334011. Дата введення мораторію 07.09.2010р.

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович, ліцензія АВ № 081164 від 18.07.2006 р. (83001, м. Донецьк, бул. Шкільний, 16, к. 139, тел.: 050-568-03-10).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

До уваги кредиторів ПАТ "Зембанк" (код ЄДРПОУ 19358721)

Кредитори ПАТ "Зембанк" можуть ознайомитися з переліком акцептованих вимог 26, 27, 28 жовтня 2010 року з 9:00 до 17:00 години за адресою: м. Харків, вул. Чернишевська, 4.

Подання акцептованих вимог для затвердження Національному банку України буде здійснено у строк до 10 листопада 2010 року.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів Карпенко Світлани Олексіївни, Григор'євої Ірини Вікторівни, Пишиди Миколи Миколайовича, Кузнєцова Віктора Олексійовича, Гончара Віталія Петровича, Бородійчука Володимира Георгійовича, Литвинова Олександра Миколайовича, Пойди Миколи Федоровича, Крещенка Анатолія Миколайовича, Шиловой Тетяни Семенівни на посаду судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.

12 серпня 2010 року постановою господарського суду Черкаської області по справі № 18/1477 Male приватне підприємство «Надія» — вул. Леніна, 30-А, кім. 315-а, м. Тальне, Черкаської області код 14192090, визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено, ліцензованого арбітражного керуючого Вінник А. С. (ліцензія АВ № 482139 від 27 жовтня 2009 року).

12 серпня 2010 року постановою господарського суду Черкаської області по справі № 18/1525 Селянське (фермерське) господарство «Веселка-К» — пров. Медичний, 2, с. Тубільці, Черкаського району, Черкаської області код 32079506, визнано банкрутом та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ліцензованого арбітражного керуючого Вінник А. С. (ліцензія АВ № 482139 від 27 жовтня 2009 року).

17 листопада 2009 року постановою господарського суду Черкаської області по справі №14/2618 Товариство з обмеженою відповідальністю «Картонно-тарна Компанія» — 19501 вул. Чехова, 4а, м. Городище, Черкаської області, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ліцензованого арбітражного керуючого Вінника А. С. (ліцензія АВ № 482139 від 27 жовтня 2009 року).

Додаткова інформація за тел. (0472) 56-06-95 та (097) 245-80-92.

23 вересня 2010 р. постановою господарського суду Черкаської області по справі № 18/1746 Товариство з обмеженою відповідальністю «Еко-Стаб» — вул. Орджонікідзе, 48, кв. 77, м. Черкаси, код 35220464, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ліцензованого арбітражного керуючого Вінника С. В. (ліцензія АВ № 158471 від 07 грудня 2006 року).

Додаткова інформація за тел. (0472) 56-06-95 та (098) 422-9080.

Заяви кредиторів приймаються в 30-ти денний термін з дня опублікування оголошення за адресою: 18009, вул. Дахнівська, 44/1, кв. 42, м. Черкаси.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (вул. Куйбишева, 1-а, м. Дніпропетровськ, 49600) від 13.09.2010 р. порушено провадження у справі № Б3/157-10 про банкрутство Приватного підприємства «Екосвіт-Ю» (код ЄДРПОУ 35044607, вул. Центральна, 6, м. Підгородне, Дніпропетровський район, Дніпропетровська область, 52001, поточний рахунок № 2600930329901 в ПАТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», МФО 305749). Розпорядником майна призначений Морозов Ігор Анатолійович (49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734, ліцензія АВ № 271599 від 02.12.2005 р.).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду м. Києва (суддя Омельченко Л. В.) від 27.09.2010 (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) у справі № 46/415-б приватне підприємство «ПРАЙДІНВЕСТ» (ідентифікаційний код 32670127, місцезнаходження: 03115, м. Київ, проспект Перемоги, 136, п/р 26007301833 в філії Святошинське відділення ВАТ «Ощадбанк», МФО 320218) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором приватного підприємства «ПРАЙДІНВЕСТ» призначено арбітражного керуючого Корольова Володимира Миколайовича (ліцензія від 30.03.2007 р. АВ № 307372, поштова адреса: 02147, м. Київ-147, а/с №75, тел. (067) 761-88-19, e-mail: vkorolev@i.ua).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

І V МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОРУМ

- сучасна платформа для розширення ділових контактів
- ефективний інструмент залучення фінансових ресурсів
- обмін практичним досвідом в реалізації спільних проектів

10-11 листопада 2010р.
м. Запоріжжя, Україна

Виставковий центр
вул. Перемоги, 70-6

Сьогодні в Україні хмарно, дощі. Вітер північно-східний, південно-східний, 7—12 м/с, місцями пориви 17—22 м/с. Температура вночі 1—6° тепла. У західних, північних, центральних і східних областях заморозки на поверхні ґрунту 0—5°, місцями у повітрі 0—3°. Удень 7—12° тепла, на Закарпатті та у Криму до 16°.

КОРИСНО ЗНАТИ

Втома: міфи і реальність

Кажуть: треба споживати більше вітамінів і мінеральних речовин — тоді втоми не буде.

Практично вітаміни і мінеральні речовини самі по собі не дають енергії, а допомагають переробляти на енергію їжу. А от надмірність у прийомі вітамінів груп А, Д, К може призвести до стану втоми і в'ялості.

Для бадьорості на весь день необхідно добре поспіяти і ще краще поїсти в обід.

☛ За таких умов результат буде інший: споживання великої кількості їжі за один раз призведе до відчуття важкості у шлунку, втоми і сонливості. Саме тому дієтологи рекомендують їсти небагато. А щоб не втомлюватися — у вашому раціоні має бути достатньо протеїнів, складних вуглеводів і менше тваринних жирів.

Фізичні вправи дуже втомлюють.

☛ Якщо навантаження помірне, то щоденно вони підвищують життєвий тонус, знімають втому і суттєво піднімають настрої та працездатність.

Якщо людина швидко стомлюється, то, мабуть, вона чимось хворіє.

☛ Це твердження може бути правильним лише частково. Причиною втоми можуть бути і стани стресу, депресії і неспокою, які і спричиняють втрату великої кількості енергії.

Павло КУНІК.

Житомир.

СМАЧНОГО!

Баклажани мариновані

Моя тітка Оля дуже смачно готує. Особливо мені подобаються її баклажани. Цього літа вона розкрила мені секрет їхнього приготування. Виявилося — це легко і швидко!

Візьміть: 2 кг баклажанів, 1,5 літри води, склянку цукру, склянку оцту, 1,5 столової ложки солі, склянку олії, пучок петрушки й голівку часнику.

Спочатку приготуйте маринад. У каструлю налийте 1,5 літра води, додайте склянку цукру, склянку оцту, 1,5 столової ложки солі, склянку олії. Все змішайте й доведіть до кипіння.

Баклажани помийте, поріжте кружечками завтовшки сантиметр і опустіть в киплячий маринад (хвилин на п'ять).

Дістаньте проварені баклажани й складіть шарами в суху каструлю, посипаючи кожний кружечок товченим часником і порізаною петрушкою. Складені баклажани залийте зверху остиглим маринадом і поставте на добу в прохолодне місце для маринування. Готові баклажани зберігайте в холодильнику.

Вікторія ДВОРСЬКА.

Поради збирала
Оксана КАЛУГІНА
(oksana@golos.com.ua)

Хліб на черені з козацької доби

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Сім'я Олександри Іванівни Середи (на знімку) із села Мирогоща Дубенського району не купує хліба в магазині, бо господиня випікає свій, домашній, причому, за рецептом, який передавався з діда-прадіда, як і переказ, за яким ще у козацьку добу стрілець Середи під час походу місяць «протримався» на одному хлібі з водою.

— У нашій родині до хліба, як і до історії, завжди ставилися і ставляться шанобливо, — розповідає Олександра Середи. — Печемо хліб у печі, на черені, тому він такий смачний.

До речі, піч у цій сім'ї особлива: її не просто змуровано — у неї вкладено душу. Подібних печей, принаймні у Мирогощі, каже Олександра Іванівна, на пальцях однієї руки можна порахувати, та й то частина з них — вже як експонати з минувшини.

— А ось моя піч, яка передалася у спадок, — діюча, — хвалиться господиня. — Щоправда, розпалюю у ній раз на тиждень, випікаю від шести до десяти буханців, і нам (сім'ї із семи чоловік) їх вистачає на цілий тиждень. Вистачає, бо буханець не такий, як мага-

зинний, — важить від двох до трьох кілограмів. Але головне, що він — дуже смачний і запашний. Цього досягаю завдяки визначеній пропорції житнього, пшеничного борошна та інших деяких (хай це залишається моїм секретом) складових, а головне — що печу його на черені, як це робили наші предки.

— Мій хліб ніколи не пригоряє, — продовжує Олександра Іванівна. — А все тому, що я не тільки вигортаю жар із печі, а й перед випіканням мию черинь. Інколи під хлібини підкладаю капустає листя. А ще у нас здавна заведено місити тісто густо-прегусто, розпочавши це з молитви. Коли печеться хліб, ніхто не грюкає дверима. А коли ж спечеться — складаю його гарячим на чистий стіл, встелений спеціально призначеним для цього сувоєм полотна, а ще одним сувоєм накриваю паляницю. Коли цього не зробити, хліб втрапить пухкість.

Не применшуючи смакоти магазинного хліба, все ж варто визнати, що порівняння з домашнім — не на користь першого. Шкода лишень, що нині сільські господині не хочуть клопотів, яких потребує домашня випічка.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів
Рівненської області.

Фото автора.

Виноградний шкідник

САДІВНИКАМ НА ЗАМІТКУ

Вирощую виноград з 1960 року, сьогодні в нас із сином росте 150 сортів. Відбирали їх по товщині вигляду, гарних смакових якостях, своєчасному строку дозрівання і, звичайно, — стійкості до хвороб, щоб менше обприскувати фунгіцидами.

До мене часто звертаються за порадами з догляду й запитують про таке захворювання винограду, як філоксера. У відповідь хочеться кричати: люди добрі, будь ласка, знищайте американські гібриди — розношики філоксери. Вони не мають жодної цінності, ягоди — як горох, грона — маленькі, а скільки лиха! На цих сортах філоксера живе на корінні й листі, а на європейських та азіатських — тільки на корінні.

Батьківщина філоксери — США: район скелястих Алеганських гір (вид філоксери з довгим хоботком) і район річки Міссісіпі (з коротким хоботком). До Європи філоксеру завезли із США. Перші ознаки зараження виноградників

були помічені у Франції в 1863 р., а вже в 1868 р. спостерігали, що лоза гинула.

Філоксера — виноградна попелиця, ледь помітна неозброєним оком. Вона характеризується вираженими поліморфізмом, тобто наявністю в одного й того самого виду комах різних форм, що відміні одне від одної і зовнішнім виглядом, і внутрішньою будовою та способом життя. Коренева форма філоксери живе на коріннях та інших підземних органах виноградної лози (штамбі, відсадках). Довжина личинок першого віку кореневої форми

0,3—0,4 мм, дорослої самки — 1—1,2 мм. Колір в основному лимонно-жовтий. Листяна або галова філоксера живе тільки на листі виноградної лози й істотно відмінна від кореневої форми. Хоботок у неї коротший і ледь сягає задньої пари ніг. Німфа схожа на личинку четвертого віку кореневої філоксери, але на відміну від них має видовженіше тіло жовтогарячого кольору й зачатки крил з боків.

Крилата філоксера має дві пари прозорих крилець, які в складеному вигляді лежать пласко на спині й сягають за кінець черевця. Довжина крилатої філоксери — 1 мм, разом із крильми 2—2,5 мм. Тіло — жовтогарячого кольору, груди чорні.

Виноградна філоксера живе винятково на виноградній лозі. На американських видах

Гарбуз на полиці

ЗБЕРІГАЄМО ОВОЧІ

Від правильності зберігання зібраних овочей залежить не тільки їхня цілісність, а й вміст біологічно активних сполук. Багато овочів містять від 70 до 95 % води, тому навіть незначна втрата вологи призведе до зів'янення й втрати харчової цінності.

У сільській місцевості для зберігання овочів використовують підвальні приміщення або спеціально вириті льохы. У міських умовах більшість робить підвали в гаражах або споруджує міні-контейнери й комори на балконах.

➤ Зібрані томати, що недоспіли, солодкий перець і баклажани потрібно зберігати окремо. Їх не можна переохолоджувати, інакше вони почнуть швидко псуватися. Зелені томати дозріють за температури 11—14° С, солодкий перець і баклажани можна зберігати при 7—10° С.

➤ Товста шкірка добре захищає буряк і редьку від зайвого випаровування вологи. Їх можна зберігати в нещільно закритих ящиках або мішках в прохолодному темному місці: на балконі або в коридорі.

➤ У моркви шкірка тонка — щоб зберегти вологу, цей овоч краще тримати, пересипавши сухим піском. Якщо немає підвалу, то ящик з морквою можна поставити на балконі або на кухні. Трішки моркви можна запакувати в папір і поліетиленовий пакет та зберігати в холодильнику або на балконі (залежно від температури на вулиці).

винограду й на гібридах філоксери живе і на корінні, і на листі, має повний цикл свого розвитку, з наявністю п'яти поліморфних форм: кореневої форми, німфи, крилатої розселиниці, статевого покоління у вигляді самця й самки та листяної форми.

На європейських і азіатських сортах винограду філоксера живе винятково на корінні, не переходячи на листя, і має цикл розвитку тільки однієї кореневої форми.

На листі американської лози і листі гібридів від уколів філоксери утворюються гали, в яких і розвивається листяна форма комах. Протягом літа листова філоксера за сприятливих метеорологічних умов дає 7—9 поколінь.

Личинки вітром, ґрунтообробними знаряддями та іншими способами можуть перенестися на досить значну відстань і заражати сусідні виноградники.

Оскільки галоутворюючі сорти винограду є джерелом зараження європейських сортів філоксерою, то їх потрібно знищувати.

Валерій ГРАНКОВСЬКИЙ.

Артемівськ
Донецької області.

➤ Капусту варто зберігати в сітках, краще у підвішеному стані, наприклад, в провітрюваній шафі на балконі, за температури не нижче ніж 0° С. Верхнє капустяне листя повільно підсихає і захищає качан від втрати вологи, тому його не слід обривати.

➤ Умови тривалого зберігання гарбуза — гарна вентиляція й захист від сонячного світла. Тому його найкраще тримати в провітрюваних приміщеннях за температури 3—8° С. Плоди кладуть на стелажі в один ряд плодоніжкою догори так, щоб вони не торкалися одне з одного. Гарбузи можна розмістити в ящиках рядами, перекалавши соломом. Деякі сорти довго не псуються й за кімнатної температури їх можна зберігати навіть на шафі у квартирі. Важливо, щоб відібрані плоди були абсолютно стиглими, без ушкоджень і подряпин. Визначити це можна по твердості скоринки.

Надія ВСТОЧКІНА.

Редактор номера Володимир КОРОЛЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідомство про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Медіа-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18028

Макет, верстка — редакція газети «Голос України», 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

